

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Casopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorčič-
evi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošt. hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek,
sreda in petek

Liubliana, petek 1. aprila 1938

Cena posamezni
številki din 1'50

K občinim zborom združeni

Te dni je bila cela vrsta občnih zborov naših trgovskih združenj in tudi v današnji številki objavljamo poročila o mnogih zborih.

Kdor prečita ta poročila, ta mora predvsem ugotoviti razveseljivo resnico, da so trgovci vse Slovenije popolnoma solidarni v vseh svojih zahtevah. Kar boli združenja na severu Slovenije, to boli tudi združenja na Dolenjskem in Gorenjskem ter z isto vneto ko združenje v Kamniku in Radovljici se borijo tudi vsa združenja na Štajerskem proti krošnjarstvu, proti navalu tujega kapitala, proti nelegalni konkurenci, proti privilegijem nabavljalnih zadrug in konsumov, proti centralizmu in proti neupoštevanju osnovnih potreb gospodarstva v Sloveniji. Solidarnost slovenskega trgovstva je popolna in to je velik moralni kapital, ki ga ima naše trgovstvo.

Drugo razveseljivo dejstvo je lepa skladnost in lepa harmonija med vsemi združenji ter med Zvezo trgovskih združenj in Zbornico za TOI. Ta lepa harmonija pa omogoča, da se izvedejo vse akcije solidarno in zato tudi uspešno. Posebno lepo se je manifestirala ta solidarnost akcije ob mogočnem in učinkovitem nastopu slovenskega trgovstva proti veleblagovnicam. Takrat je slovensko trgovstvo svojo preizkušnjo zmagovito preslalo. Res sicer ni niti ta močna manifestacija dosegla 100 odstotnega uspeha, da bi bile veleblagovnice sploh in popolnoma prepovedane. Na drugi strani pa moremo vprašati z upravičenostjo: Kaj pa bi se zgodilo, če tega nastopa ne bi bilo? Ali je le najmanjšega dvoma, da bi brez tega močnega nastopa trgovstva bila tujemu kapitalu odprta vrata v Jugoslavijo na stežaj in da bi bile veleblagovnice dovoljene povsod in v vseh krajih?

Solidaren nastop trgovstva lanske jeseni je jasno dokazal, da so trgovci Slovenije vedno pripravljene podrediti tudi lastne interese skupnim stanovskim. Potrebno je le, da gre za v resnici pomembno stvar in da se začne akcija v Ljubljani s potrebnim elanom. Na isti način, kakor proti veleblagovnicam bi moralo trgovstvo nastopiti tudi proti krošnjarstvu in za druge svoje življenjske zahteve, pa uspeh ne bi izostal.

Posebno razveseljivo je, kar so potrdili še vsi občni zbori združenj, da ne poznajo naša združenja nobenih političnih ali strankarskih trenj. Vsi brez izjeme so v združenjih le trgovci in samo gospodarski ljudje, ki poznajo en sam cilj, da čim bolj dvignejo trgovino in s tem tudi gospodarsko silo naroda. V tem je tudi največje jamstvo, da so naša združenja šele na začetku svojih uspehov.

Ko z vsem zadoščenjem ugotavljamo te svetle strani naših občnih zborov, pa se moramo dotakniti tudi nekaterih neveselih. Tu je treba predvsem omeniti nezadostno udeležbo članstva na občnih zborih. Le redka so združenja, ki se morejo pohvaliti, da je bila na občnem zboru udeležena več kot polovica članstva. Navadno je občni zbor sklepčen šele eno uro kasneje, ko je sklepčen ob vsakem številu članov. Razumemo, da je posebno za podeželskega trgovca težko priti na občni zbor, toda enkrat na leto je ta žrtev skoraj za

vsakega mogoča. Slabo znamenje pa je, kadar je na občnem zboru le ena desetina članstva. Tako slabo obiskani občni zbori nimajo onega učinka, ki bi ga morali imeti. Zlasti pa se mora zavedati vsak trgovec, da javnost sodi moč posameznih organizacij tudi po udeležbi članstva na občnih zborih. Zakaj samo na te se morejo združenja v resnici naslanjati, samo ti dajejo združenjem in tudi Zvezi trgovskih združenj ono legitimacijo, da morejo govoriti v imenu vsega trgovstva. 9000 trgovcev Slovenije ne sme biti samo številka na papirju, temveč mora biti resnična številka s praktično vrednostjo.

Zato je treba dati občnim zborom večjo privlačnost, a tudi agitacija za udeležbo mora biti bolj živa od trgovca do trgovca ne pa le po vabilih.

A tudi naše glavne organizacije bi morale posvetiti temu vprašanju več pozornosti in dognati, kje je osnovni vzrok, če je zanimanje trgovstva za svoje organizacije padlo.

Nujno potrebno je tudi, da združenja posvetijo več pažnje socialnemu programu. Vsako združenje ali več združenj skupaj bi moralo gledati na to, da bodo onemogli trgovci vsaj za silo preskrbljeni v stiski. A tudi socialno zavarovanje trgovstva postaja vedno bolj nujno. Nikakor ne gre, da bi bil edino trgovski stan brez vsake po-

moči v primeru bolezni, onemoglosti ali starosti. Če so mogli drugi stanovi, tudi takšni, ki so v slabšem gmotnem položaju, ugodno rešiti to vprašanje, ga mora tudi trgovstvo. Socialno zavarovanje je neodložljivo in rešitev socialnega vprašanja bo tudi dvignila zanimanje za združenja.

S potekom občnih zborov naših trgovskih združenj moramo biti v glavnem zadovoljni. Če pa smo omenili nekatere senčne strani, smo storili zato, da bi bili z njimi še bolj zadovoljni in zato upamo, da nam bodo vsi zavedni trgovci pomagali, da bomo ta svoj cilj tudi dosegli. Od lepih občnih zborov združenj moramo priti k še lepšim in k še mogočnejšim.

Trg ostane tudi v načrtnem gospodarstvu

Zanimivo predavanje univ. profesorja
dr. Andreja Gosaria

Ta četrtek je v vrsti letošnjih predavanj Kluba trgovskih akademikov absolventov predaval bivši minister dr. Gosar o problemu gospodarstva po načrtu. Polno dvorano poslušalcev v Trg. akademiji je pozdravil predsednik kluba g. Zalar, naglasivši važnost izbranega vprašanja.

Dr. Gosar se je moral omejiti na osnovne ali načelne misli in mu je bilo žal podrobne snovi, ki bi jo tudi rad navedel. V prvem delu je označil moderno kapitalistično gospodarstvo ali gospodarski liberalizem, čigar doba je bila doba največjega napredka človeštva skoraj na vseh področjih. Saj se je Evropa povzpela v teh stoletjih na neprimerno višji standard ko v merkantilizmu. Njeno prebivalstvo se je od 175 v letu 1802. dvignilo na 468 milijonov duš v letu 1920. Poraba bombaža je zrasla na 50kratno oz. sorazmerno za 17kratno množino.

Bistveni znak liberalističnega gospodarstva pa je njegova negotovost in nihanje, so krize, ki se ponavljajo nekako na 11 let. To valovanje je pretregala velika vojna, ki pa povzročila nove krize, med temi pa je bila najvažnejša zadnja, velika strukturna gospodarska kriza.

Posledica cikličnega nihanja utegne biti katastrofalna za celoto, zaradi tega so se že davno pričeli poskusi, da bi se glavna vprašanja gospodarstva sproti urejevala. Na te nevarnosti je najbolj opozoril Karl Marx, ustanovile so se nato privatne združbe kot monopolna gospodarska združenja, na drugi strani pa delavske strokovne organizacije. Toda ureditev ni uspela in vpliv teh organizacij je postal po vojni celo obraten, kazal se je v navijanju cen, nabiranju kapitala, zadrževanju krize in mezdnih bojih. Pač pa je po vojni nehala delovati svobodno izravnavanje, svobodni mehanizem.

Ker je monopolizem preprečil normalni razvoj gospodarstva, je zrasla potreba, da gospodarstvo oblastveno uredimo. V celotni strukturi svetovnega gospodarstva izvršene spremembe in težnja za avtarkijo so to zahtevo še povečale. Smotrno organizacijo pa zahteva tudi politična kriza.

Ideje in skušnje

Misel narodnogospodarske osamosvojitve obsega smotrno poseganje in intenzivno sodelovanje države ter smotrno vodstvo.

Skušnje iz zadnje gospodarske krize pravijo, da so velika podjetja dobra le za čase rednega razvoja. Isto velja tudi za denarne zavode, katerih riziko mora končno nositi celota. Zgledi so nam Creditanstalt, za katero je morala najeti b. Avstrija dve zunanji posojili in dati l. 1931. celo milijardo šilingov, skupno pa je Evropa porabila za sanacijo nad 30 milijard din. Treba je, da se podjetja postavijo v službo celote.

Za načrtno gospodarstvo govori tudi privlačnost zgledov: boljševiškega, italijanskega, ameriškega in nemškega ter raznih fašističnih režimov. Kaže, da je na vsej štiti zmagala ideja pravega smotrno organiziranega gospodarstva. Povratek je nemogoč. Načrtnost pa ustreza tudi modernim sociološkim idejam, da je država organična celota.

Vprašanje o izvedbi sistema

Gre za izvedbo novega gospodarstva, ki bi bila najlažja, če bi se gospodarstvo dalo kolektivizirati. Toda v Rusiji se je pokazalo, da popoln kolektivizem ni mogoč zbog prevelike prepletenosti in povezanosti moderne ekonomije. Ta zahteva organizacijo preko trga, analogno ko v sedanjem kapitalističnem gospodarstvu. Samo trg lahko zadovoljuje vse potrebe višjega človeškega standarda. Trgovina se torej ne more odpraviti. Težava je, kako tako gospodarstvo organizirati in voditi, da bo sistem ohranil dobre lastnosti starega gospodarstva: iniciativnost, nizke stroške, dobro kakovost izdelkov; da bo organiziran razvojno; kako odstraniti slabe posledice stremljenja po dobičku: negotovost, špekulantstvo, nesmotrno investiranje; kako preprečiti pretirano racionalizacijo (Fordov primer okorne proizvodnje) in preprečiti anarhijo v proizvodnji, umazano konkurenco itd. Eno največjih vprašanj je zato, kako preprečiti izkoriščanje s strani velikih enot ali podjetij, kakršne ima fašizem, ter kako zlomiti pre-

moč kapitala, ki danes sega preko upravičenih interesov in je njegov vpliv sila nevarna stvar. Kjer je ta moč prevelika, tam ni mogoča smotrna politika.

Za praktično izvedbo je predavatelj nanizal nekaj najbolj važnih misli. Smotrno delati je mogoče

le na podlagi enotnega načrta.

Zajeti je treba vse potrebe družbenega življenja, gospodarske, kulturne in politične, in vse interese, za kar pa ni nujno da bi oblast konkretno posegala v vse panoge, ker ima itak dosti težkih problemov.

Kot gotovo smatra predavatelj, da se bo zamisel načrtnega gospodarstva oddaljevala od vsakih ekstremov; vprašanje bo, kako držati celoto nekako v sredi. Prvi korak bi bil načrt. Na izbiro je za

Za stabilizacijo hmeljske proizvodnje

Tudi v Ameriki uvidevajo, da je potrebna ureditev hmeljske produkcije

Po časopisnih vesteh so se zbrali letos v februarju v San Francisku zastopniki hmeljarjev, hmeljske trgovine in pivovaren iz Združenih držav Severne Amerike ter se posvetovali o možnosti stabilizacije hmeljske produkcije. Po dvodnevem zborovanju so se zedinili v teh točkah:

1. v Združenih državah Severne Amerike vlada nadprodukcija hmelja,
2. iskati se morajo sredstva za njeno odpravo,
3. predprodaje in večletne dobavne pogodbe so škodljive za hmeljarje.

Glavna naloga zborovanja je bila proučevanje položaja, ki je nastal zaradi predložitve novega zakonskega osnutka kongresu, s katerim naj se uvrsti hmelj med pridelke, ki jih lahko z zakonskimi predpisi urejuje kmetijsko ministvo. V ta namen pa je na vsak način potrebno soglasje med producenti hmelja, konsumentji in državno upravo zlasti zaradi določitve prodajnih pogojev.

Doslej so se pivovarnarji in trgovci borili proti temu zakonske-

Občni zbor

Društva industričev in veletrgovcev v Ljubljani

bo
v sredo, dne 6. aprila 1938

ob 10. uri dop. v društveni sejni dvorani v palači Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, Tyrševa cesta 1 b/II. nadstropje z naslednjim dnevnikom redom:

1. Otvoritev in poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Volitev odbora in društvene nadzorstva §§ 10. in 15. pravil.
6. Slučajnosti.

podružabljenje produkcijskih sredstev več načinov: podružabljenje, komunikacija, zadružne in mešane oblike, vse po danih razmerah. Določiti se mora, kako daleč naj seže kolektivizacija. Pri tem se moramo učiti od zgledov, posebno od največjega ruskega. Ta je tudi pokazal, da kolektivistično gospodarstvo bolj potrebuje korektivne zasebne gospodarstva. Varovati se je treba birokratizacije, ker je prava kontrola tu nemogoča, enako politizacije. Ena najtežjih nalog je podružabljenje kredita.

Za izvedbo načrta bi se moral ustanoviti primeren organ ter ves aparat povezati s politično organizacijo države. Če vse te probleme pogodimo, se končno pokaže še vprašanje: kje dobiti ljudi za to veliko delo, ljudi s poštenostjo in primernim idealizmom, da bodo opravljali vse funkcije strokovno in socialno vestno. Za to potrebujemo več resnega gospodarskega in socialnega študija in znanja, poštenja in smisla za skupnost.

mu osnutku. Po dvodnevem posvetovanju pa so svoj odpor opustili pod pogojem, da velja ta zakon samo začasno, na poskušnjo za dobo dveh let.

Verjetno je, da bo sedaj zakonski osnutek sprejet, kar bo imelo za posledico kontingentiranje hmeljske produkcije in določitev prodajnih cen, ki naj bi zagotovile hmeljarjem v Ameriki poleg povrnitve produkcijskih stroškov še primeren dobiček, kakor je to določeno za druge pridelke, ki so podvrženi reglamentaciji.

V vseh državah se torej trudijo odločujoči činitelji, da bi uredili hmeljsko produkcijo ter napravili hmeljarstvo zopet retabilno, le pri nas se ne ukrene ničesar, ker so gospodje na odločilnih mestih mnenja, da je naše hmeljarstvo dobičkanosna gospodarska panoga, s katero naj si pomagajo vsi kmetje širom države, kar pa je popolnoma napačno, ker hmeljarstvo ne nudi kruha za vse naše kmetovalce! Kako resnično in pravilno je naše stališče bodo spoznali šele takrat, ko bo naše hmeljarstvo zaradi nerentabilnosti še — uničeno!

Jubilej Petra Jenka

50letnica zvestega in
uspešnega dela

Danes praznuje prokurist veleugledne tvrdke Schneider & Verovšek v Ljubljani, g. Peter Jenko izredni jubilej, odkar je že 50 let nepretrgoma nameščen pri isti tvrdki. Pač jubilej, ki ga zlasti v današnjih časih doživi le redko kdo in ki je enako časten za nameščenca ko za tvrdko.

Jubilant Peter Jenko se je rodil dne 22. februarja 1874. v Lienzu na Tirolskem, kjer je bil njegov oče nameščen pri železnici. Ko je bil 6 let star pa se je z očetom, rojenim Šiškarjem, vrnil v Ljubljano, obiskoval šole ter vstopil 1. aprila 1. 1888. v trgovino z železnico g. Kauschegga kot vajenec. Deset let kasneje sta prevzela trgovino gg. Jurij Verovšek in Josip Schneider, ki sta kot dva naših najboljših trgovcev v kratkem dvignila podjetje v eno vodilnih podjetij železninarske stroke v Sloveniji. Pri tem delu jima je tudi Peter Jenko, ki je seveda ostal pri podjetju, zvesto in z verno pomagal. Za kratko dobo je sicer moral zaradi vpklica v vojaško službo pretrgati Peter Jenko svoje delo pri tvrdki, takoj po odsluženju vojaščini pa se je vrnil na svoje mesto, kateremu se je tudi ves posvetil.

L. 1905. se je poročil z gđ. Minko, hčerko litografa Černeta, ter živel z njo v srečnem zakonu. Kakor mnogi drugi, tako je moral tudi Peter Jenko 1. 1914. na vojno, se udeležil vseh napornih vojnih pohodov v Galiciji — jeseni 1914, spomladi 1. 1915. pa prišel ob padcu trdnjave Przemysl v rusko ujetništvo. Tam je ostal do 1. 1918., ko je iz ujetništva pobegnil in se srečno vrnil v Ljubljano, kjer sta ga njegova šefa z veseljem zopet sprejela v službo.

Znova se je posvetil jubilarju z vso verno podjetju ter zlasti skrbel za čim večje razširjenje poljedelskih strojev. Po vsej deželi je bil znan kot izvrsten strokovnjak za kmetijske stroje, ki je vedno znal ljudem dobro svetovati.

Izučil je celo generacijo dobrih železninarjev in bistveno pripomogel, da so naši ljudje na glasu kot dobri železninarji.

L. 1932. mu je bila podeljena prokura v podjetju, s katerim je jubilar čisto zrastel.

Čil in delaven praznuje danes Peter Jenko izredni jubilej zvestega in uspešnega 50letnega dela pri eni in isti tvrdki in k temu lepemu jubileju mu čestitajo iz vsega srca ne le vsi njegovi številni prijatelji in znanci, temveč tudi ves naš poslovni svet, ki danes bolj ko kdaj kolji cenijo tako zvesto in neutrudno delo. V lepi hvaležnosti pa se spominja njegovega lepega jubileja tudi tvrdka Schneider & Verovšek, in po pravici, saj dokazuje 50letni jubilej Petra Jenka, kako vzorno razmerje vlada med to tvrdko in njenimi nameščenici.

Na mnoga in uspešna leta, g. Peter Jenko!

Skupščine trgovskih združenj Zbor celjskega okoliškega združenja

V nedeljo dne 22. marca je imelo Združenje trgovcev za okrajje Celje, Gornji grad in Smarje pri Jelšah svoj 15. redni občni zbor, ki je bil primeroma zelo dobro obiskan, saj se ga je udeležilo 171 članov in članic.

Občni zbor je otvoril predsednik Ludovik Košir, ki je najprej ugotovil pravilno sklicanje in sklepčnost občnega zbora, imenoval za zapisničarja tajnika Cokli-

na, za overovatelja zapisnika pa gg. Šnabla in Sulzerja. Nato je pozdravil vse zborovalce, zlasti pa vse goste, tako sreskega podnačelnika iz Celja, zborničnega konzulenta Žagarja in tajnika Zveze trg. združenj dr. Gornika. V lepih besedah se je spominjal nato umrlih članov ter je skupščina njih spomin pietetno počastila. Ko je zbor odobril še zapisnik zadnjega občnega zbora, je podal

predsednik Košir

svoje predsedniško poročilo, iz katerega posnemamo:

Uvodoma je omenjal, da se je uprava posebno trudila, da izterja vse članske zaostanke ter tudi pri tem dosegla lep uspeh, kar je imelo za posledico, da se je finančno stanje združenja znatno zboljšalo.

Ker protesti proti krošnjarstvu in šušmarstvu niso imeli nobenega pravega uspeha, je uprava spoznala, da je treba seči po samopomoči in je zato nastavila posebnega kontrolnega organa, ki je svojo nalogo tudi uspešno opraviljal. Že v nekaj dneh je prijavil nad 20 šušmarjev. Prosi, da občni zbor to nastavitve potrdi ter je bil ta predlog od zbora tudi soglasno sprejet. Šušmarstvo je bilo posebno razvito v lesni trgovini. Odkrito pa moram povedati, da bi bil boj proti šušmarjem mnogo bolj uspešen, če jih ne bi nekateri lesni trgovci celo sami podpirali s tem, da izjavljajo, da je ovadeni šušmar kupoval les za njihov račun. Takšno ravnanje je treba pač najstrože obsoditi. Smatram za svojo dolžnost, da se tu zahvalim prejšnjemu sreskemu podnačelniku Svetini, ki je vedno pokazal veliko razumevanje za upravičen boj trgovstva proti šušmarjem.

Kmetijska zaščita ni prinesla trgovcu tega, kar je pričakoval. Denarja od kmeta trgovec ne more dobiti, svoje obveznosti pa mora v celoti poravnati.

Upamo, da bo sprememba v Avstriji naši domovini le koristila. Uprava pa se je obrnila na Zbornico, da stori potrebne korake, da se prepreči naseljevanje iz Avstrije pobeglih Židov v naši banovini.

Mnogo se govori o konjunkturi, ki je v nekaterih delih države morda res nastopila, ki je pa v Sloveniji prav nič ne čutimo. Tem bolj pa smo občutili zvišanje davšin. Z žalostjo moram tudi ugotoviti, da je trgovina občutno trpela tudi zaradi nelojalne konkurence, ki se vedno bolj širi. Ostro moramo obsoditi vsako nelojalno konkurenco in trgovci, ki prodajajo blago izpod cene, samo zato, da vzamejo svojemu stanovskemu tovarišu odjemalca, niso nobeni trgovci, še manj pa tovariši. Zboljšanje našega položaja je le v složnosti ter v soglasnem delu za napredek naših organizacij. (Odobranje.)

Sledilo je zanimivo, skrbno izdelano in vsebinsko tehtno poročilo agilnega tajnika Coklina.

Poročilo tajnika Coklina

Veliko razburjenje je povzročila vest, da se je dovolilo poslovanje tuji veleblagovnici »Tata« v Beogradu. To razburjenje se je še stopnjevalo, ko smo čitali, da je plačala ta veleblagovnica pri dnevnem prometu 200 do 300 tisoč dinarjev v desetih mesecih samo 1500 din na račun davka.

S 15. aprilom je stopila v veljavo uredba o minimalnih mezdah, ki določa med drugim za trg. pomožno osebo po 2 din na delovno uro, t. j. manj, kakor pa prejemale že od nekdanji pomočniki od podeželskih trgovcev. Glede vajencev smo ugotovili, da je vredna oskrba, ki jo ima vajenec pri svojem šefu, 388 din na mesec. Njegovo delo je s tem zadostno plačano.

Glede uredbe o odpiranju in zapiranju obratov morajo podeželski trgovci vztrajati na tem, da so trgovine v nedeljo dopoldne odprte. Če bi se uvedel tudi za podeželske trgovine popoln nedeljski počitek, potem bi kmetje vse skupaj kupovali v mestih. Večina podeželskih trgovcev bi bila popolnoma uničena.

Mnogo upravičenega ogorčenja je bilo zaradi soli. Okrajji, ki uporabljajo le kresko sol, so dobivali morsko, kraji pa, kjer hočejo ljudi dje morsko sol, so dobivali kresko. Posebne intervencije pri zbornici in posl. Prekorska so bile potrebne, da smo dobili v Celje poleg morske tudi kresko sol. Poglavitje za sebe pa so cene soli. Dokazali smo, da trgovci pri prodaji soli nimajo nobenega dobička, dostikrat celo efektivno izgubo. Monopolska uprava pa noče o tem nič slišati ter je prepričana, da ima podeželski trgovec pri soli 12% čistega dobička. Zato bomo nada-

ljevali boj za znižanje cene soli, zlasti pa zahtevali, da se vpelje nekakšna kilometraža, da bi se trgovcu sorazmerno njegovi oddaljenosti od glavne zaloge tudi znižala cena soli ali pa da bi smel trgovec prodajno ceno soli primereno zvišati.

V davčni odbor so bili na predlog združenja imenovani večinoma vsi dosedanja člani, ker so ti v delo davčnega odbora vpeljani in ker so se tudi s svojim delom izkazali. Imenovani so bili:

za Celje: gg. Ivan Vizovišek in Ivan Srebotnjak kot namestnik, za Smarje: kot člana Alojz Preac in Edo Löschnigg, kot namestnika Stanko Šentjure in Štefan Augustin, za Kozeje: kot člana Franjo Pauko in Rado Pregrad, kot nam. Angeljko Pavlin in Andrej Kolar, za Gornji grad: Karl Druškovič; lesno trgovino pa zastopajo: Anton Marovič, Franc Bačun in Franjo Zmavc.

V reklamacijski odbor je bil predlagan g. Maks Cukala. Prejšnjemu članu reklamacijskega odbora g. Cvenklu se moramo za njegovo vestno in požrtvovalno delo prav iskreno zahvaliti.

Zbornica je zopet pokrenila akcijo za pavšaliranje pridobnine za vse majhne trgovce. Če bi država tudi pri delniških družbah, tujih podjetjih in nabavljajnih združenjih z enako strogostjo izterjevala svoje davčne dohodke, kakor pri trgovcih, bi se kaj hitro našla možnost za pavšaliranje pridobnine za majhne trgovce. Tako pa je stvar zastala. Uprava združenja se je neprestano prizadevala, da se davčno breme omili.

Nato je tajnik podrobno navedel vse predloge, ki jih je predlagalo

združenje glede potrebnih sprememb obrtnega zakona. Nato je prešel na staro nadlogo trgovstva, na krošnjarstvo. Po ponovnih intervencijah je Zbornica v Ljubljani dosegla, da je izdalo trgovinsko ministrstvo naredbo, da se krošnjarjem z manufakturnim blagom na novo ne smejo izdajati dovoljenja. Če bodo okrajna načelstva navodilo trg. ministrstva strogo izvajala, potem bo krošnjarstvo hitro prav zelo omejeno. Samo zasluga trgovskih organizacij in zbornice je, da je izdalo trg. ministrstvo to naredbo.

Proti šušmarjem smo vložili preteklo leto 89 ovadb, ki so bile večinoma uspešne. Posebno se moramo zahvaliti sreskemu načelniku v Gornjem gradu, ki odločno nastopa proti šušmarstvu. Poudariti pa se mora, da nekateri lesni trgovci šušmarje naravnost podpirajo. Zato bo moral naš kontrolni organ posebno paziti na šušmarje v lesni stroki.

Z novim združnim zakonom so dobile zadruge še večje pravice. Toliko se govori o socialnem pomenu nabavljajnih združenj. Resnica pa je ta, da kreditirajo nabavljajne zadruge svojim članom blago le na 30 dni, dočim so kreditirali trgovci kmetom blago tudi na več let.

Mnogo se hvalijo lepe domačije slovenskih kmetov. Da je prišel kmet do njih, ni le zasluga njegove pridnosti in varčnosti ter dobrega gospodarjenja, temveč tudi zasluga trgovca, ki je kmetijske priredke dobro spravil v denar. Pri tem pa ni uživali trgovci nobene podpore od vlade ali od drugih javnih ustanov, temveč je moral ves riziko izvozne trgovine nositi sam. Res je, da je marsikateri trgovec pri tem tudi zaslužil, prav tako pa je res, da je marsikateri prišel ob vse svoje premoženje. V lepih kmetijskih domačijah je postavljen najlepši spomenik delavnosti podeželskega slovenskega trgovca.

Nato je tajnik Coklin poročal o predlogih, ki jih je izdelal znani zavarovalni strokovnjak g. Matjašič o obveznem zavarovanju trgov-

cev za primer bolezni. Po teh predlogih bi trgovec zelo mnogo plačeval, dobival pa le neznatne protivrednosti. Uprava združenja je morala zato te predloge odkloniti. Vendar pa je vprašanje obveznega zavarovanja za trgovce življenjskega pomena. Zato bo uprava temu vprašanju posvečala še naprej vso pozornost. Zahtevamo pa, da se zavarovanje trgovcev izvede decentralistično, da bodo trgovci svoj denar tudi sami upravljali.

Koncem svojega poročila se je zahvalil tajnik Coklin za veliko podporo, ki jo je dobivalo združenje vedno tako od zbornice kot tudi od Zveze trg. združenj. Nehvaležni pa bi tudi bili, je nadaljeval tajnik Coklin, če se ne bi spomnili tudi »Trgovskega lista«, ki tako vztrajno zagovarja interese trgovstva.

Število članstva je v l. 1937. naraslo od 573 rednih na 582, število prostovoljnega članstva pa je padlo od 28 na 5. Trgovin z mešanin blagom je bilo 801, z lesom 135 in z deželnimi pridelki 52. Ostale trgovine odpadejo na druge stroke. Pomočnikov je bilo na koncu l. 1936. 121, na koncu leta 1937. pa samo 102, število pomočnic pa je padlo od 144 na 141. Vajencev in vajenk je bilo 156.

Sledila je naslednja točka dnevnega reda: računski zaključek za l. 1937. Vseh dohodkov je bilo 149.553 dinarjev, vseh izdatkov pa 96.827 dinarjev, da znaša prebitok 52.726 din. Vrednost inventarja je po odpisu ocenjena na 15.214 din. Bilanca izkazuje dvig čistega premoženja združenja za 73.062 din na 200.038 din, kar je pač najlepši dokaz dobrega gospodarstva uprave.

Predsednik nadzornega odbora Ivan Vizovišek je najprej predlagal, da se odpošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. ter pozdravni brzojavki trgovinskemu in notranjemu ministru, ter je oba predloga sprejel zbor s ploskanjem.

Nato je poročal o delu uprave, naglasil, da je bilo vse delo uprave in pisarne v najlepšem redu ter predlagal zato absolutorij upravi. Njegov predlog je bil soglasno sprejet.

V imenu zbornice za TOI je nato pozdravil zbor

konzulent Žagar

Zbornica pazno zasleduje delovanje združenj ter more z veseljem ugotoviti, da je baš celjsko okoliško združenje eno najbolj delavnih, ki več stori, kakor pa je njegova dolžnost. Zahvaljuje se zato v imenu zbornice predsedniku, vsej upravi, nadzorstvu in tajniku za njih vestno delo.

Nato je poročal o nameravani novelizaciji obrtnega zakona. Zbornica bo skušala doseči, da se popravijo vse krivice, ki jih ima stari zakon za trgovce. Zlasti velja to glede pravice rokodelcev, da morejo brez posebne trgovske narobrazbe odpirati trgovine. Zbornica bo posebno gledala na to, ker je tudi sama na tem zainteresirana, da se zatre šušmarstvo, da se napravi konec nelojalni konkurenci in da se neha nelegalno krošnjarstvo. Navaja nekatere določbe novega združnega zakona, ki omogočajo, da se zakon izigrava in morejo zadruge prodajati blago tudi nečlanom.

Nato se je dotaknil dela nabavljajnih združenj in konsumov, ki plačujejo le malenkosten davek, uživajo za celo vrsto bonitet, tako tudi glede kreditov. Nadalje je poročal o socialnem zavarovanju trgovstva, ki se mora izvesti, toda čisto na decentralistični podlagi.

Zvišanje carinskega ažijskega je povzročilo zvišanje cen v trgovini. Novi drž. proračun prinaša nadalje nove davščine, zlasti višje takse

ter doklado za cerkvene potrebe. Vsi ti poviški pomenijo dejansko zvišanje davčnega bremena za skoraj 20%.

Apelira na vse trgovce, da se čim bolj oklenejo svojih stanovskih in strokovnih organizacij, ker le tako se bo položaj trgovstva zboljšal. Predsednik Košir se zahvali konzulentu Žagarju za njegove besede ter za pomoč, ki jo je izkazovala združenju zbornica. Nato je sprejel občni zbor proračun v višini 90.500 din. Dajate članov se kljub zvišanemu proračunu ne bodo povečale.

Nato je sprejel občni zbor še razne predloge uprave. Tako se spremeni 3. od § 38. pravil in plačajo tuji državljani pri prijavi obrta vpisnino od 3000 do 10.000 dinarjev. Doklada se določi na 6%. Člani, ki niso na območju združenja obdačeni, plačujejo doklado po številu nameščencev, in sicer za poslovodjo 300, za pomočnika ali pomočnico 200 in za vajenca ali vajenko 500 din na leto. Pri prisilni izterjavi se izterja tudi 10 din za stroške. Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti.

Sledile so

volitve

in so bili izvoljeni:

za predsednika Ludovik Košir, za podpredsednika Josip Lavrič za okraj Celje, Matija Goričar za

Gornji grad in Alojz Preac za Smarje.

Za odbornike se izvolijo: Anton Cvenkel, Josip Tiršek, Riko Maršič in Milan Hohnjec za Celje, Karl Druškovič, Franjo Zmave in Ferdo Remic za Gornji grad, Edo Löschnigg in Franjo Pauko za Smarje.

za namestnike pa: Adalbert Sulzer in Josip Kosmus za Celje,

Karl Počivalnik in Anton Turnšek za Gornji grad ter Josip Smeh in Rado Pregrad za Smarje.

V nadzorni odbor se izvolijo: Ivan Vizovišek kot predsednik, Stanko Sentjura in Franjo Mastnak kot člana, Davo Melave in Vinko Brišnik pa kot namestnika.

V častni odbor se izvolijo: Franc Pikel, Stefan Rednak in Riko Maršič;

kot delegati za zvezin občni zbor pa: Ludovik Košir, Josip Laurič, Anton Cvenkel, Franjo Bačun, Karol Druškovič, Alojz Preac in Stanko Sentjura.

Ko je še govoril delegat Zveze trg. združenj tajnik dr. Gornik in zlasti opomnil na vsedravnih trgovski kongres v Ljubljani, je predsednik Košir zaključil zelo uspešni občni zbor.

kratko se je delegat Zveze dotaknil vseh številnih vprašanj, ki so v preteklem letu zadevala naše trgovstvo in je v zvezi s tem zlasti omenjal našo borbo proti veleblagovnicam in invaziji tujega kapitala, naše zahteve glede kartelov in zadrug ter konsumov, dalje zlasti naše stališče k noveli k obrtnemu zakonu in k trgovskemu starostnemu zavarovanju; omenil je nadalje vse neštivilne predstavitve Zveze v zadevah davčnega sistema, kreditnih razmer, sanacije naših denarnih zavodov, poslovanja Narodne banke, znižanja taks, krošnjarstva itd. Nazadnje je omenil še sprejem našega centralnega predstavništva in predstavnikov trg. organizacij pri g. predsedniku vlade, ob kateri priliki so naši predstavniki g. predsedniku predložili vse želje in zahteve trgovstva, glede katerih je g. predsednik vlade tudi obljubil, da jih bo po možnosti uvaževal. G. Čebin je nato še ponovno apeliral na zborovalce, da podpro z naročnino svoje edino stanovsko glasilo, ki se bo primerno reorganiziralo tako, da bo zanimivo za vsakogar in koristno tudi za podeželskega trgovca. Nadalje je pozival članstvo še na številno udeležbo na trgovskem kongresu in prosil upravo, da vneto sodeluje s kongresnim odborom, ker se bodo baš na terenu kamniškega Združenja vršile tri ekscurzije udeležencev trg. kongresa. H koncu je g. Čebin pozival navzočne še k solidarnosti in strumni organizaciji, ker živimo v odločilnih časih, ko ne vemo, kaj bo jutri in moramo biti zato toliko bolj disciplinirani.

Tudi poročilo Zvezinega delegata so zborovalci vzeli z odobravanjem na znanje. Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, je predsednik Stergar zaključil zelo lepo uspešni občni zbor z zahvalo vsem za dosedanje in prošnje za nadaljnje vneto sodelovanje.

Zbor Združenja trgovcev za okraj Kamnik

Občni zbor Združenja trgovcev v Kamniku je bil na praznik dne 25. t. m. ob pol treh ob zelo številni udeležbi članstva, saj je bilo navzočih od 357 članov blizu 160. Zbornico za TOI je zastopal zb. sv. g. Senica, Zvezo trgov. Združenj g. Čebin.

Občni zbor je potekal v popolnem soglasju in ob živahnem zanimanju navzočih, katerim je najprej podal predsedniško poročilo

predsednik Združenja g. Stergar.

V svojem izčrpnem poročilu je podal zaokroženo sliko gospodarskega stanja svojega okraja, navedel številne podatke o oddaji raznega blaga, se dotaknil številnih zadev, za katere je Združenje delovalo in interveniralo in na koncu omenjal še vse tiste zahteve, ki so do danes ostale kljub vsem urgencam in prošnjam še vedno nerešene. Zlasti je predsednik poudaril zahtevo kamniškega Združenja po zboljšanju sedanjih neznosnih

poštih ozir. telefonskih razmer; nadalje se je zavzemal toplo za to, da bi se znižale cene umetnih gnojil, da bi se tako hribovski posestniki mogli bolj posvetiti živinoreji in bi se na ta način gospodarsko nekoliko opomogli, s čimer bi bilo koristno vsem stanovom v okraju. Obširno je referiral predsednik še o situaciji zidave luške ceste, katere zidava je povsem zastala radi nerazumevanja sosednjega okraja, dasi je evidentna velika korist, ki bi bila podana za oba okraja. Zato apelira na merodajne faktorje, da se dela na tej cesti znova prične.

Temeljito predsednikovo poročilo je bilo z živahnim odobravanjem sprejeto brez debate. Ravno tako je članstvo z odobravanjem sprejelo tudi tajniško poročilo, ki je zelo vestno sestavljeno od g. tajnika Klemenčiča, podalo organizatorno sliko dela, ki ga je uprava Združenja opravila v preteklem letu. Razrešnica upravi je bila soglasno sprejeta, potem ko je občni zbor brez debate sprejel računski zaključek za leto 1937.

Ob odobritvi proračuna za l. 1938 se je vnela živahna in vsestranska

debata o krošnjarstvu.

V proračunu ni bilo postavke za zatiranje krošnjarstva po posebnem nadzornem organu, kar je dalo povod številnim članom, da so v drastičnih primerih naslikali škodljivo delovanje krošnjarjev, ki jih je ravno v kamniškem okraju nešteto. To tembolj, ker jih združenje v Kranju po svojem kontrolnem organu zelo strogo nadzira in se zato zatekajo v sosednji, kamniški okraj. V zelo živi debati, kako zajeziti škodljivo poslovanje krošnjarjev, je bilo podanih od raznih članov veliko število predlogov, od katerih je bil zlasti toplo pozdravljen predlog, naj občine pobirajo od vsakega krošnjarja primerno takso — saj krošnjarji ves izkupiček, ki ga v kaki občini napravijo, nesejo ven in nima občina od teh poslov nobene pare dohodka. Usvojen je bil predlog, da se proračun poviša za znesek 3—4.000— din, kolikor bo predvidoma izdatkov za kontrolnega organa in naj se ta znesek pobere hkrati z gremialno doklado na osnovi pridobnine.

V zvezi s proračunom je tudi za-

naprej ostalo določilo, da je Združenje naročnik sobotne izdaje »Trgovskega lista« za vse one člane, ki plačajo pridobnine nad 200 din. Ob tej priliki je predsednik Stergar s toplimi besedami nastopil za naše stanovsko glasilo in poudaril dolžnost vsakega trgovca, da je nanje naročen. Prečital je tudi poziv uprave »Trg. lista«, ki so ga zborovalci z zanimanjem vzeli na znanje.

Po sprejetju proračuna so se po petminutnem odmoru vršile

volitve uprave,

nadzorstva itd. Ker ni bilo druge liste, je bila v celoti izvoljena stara uprava, ki ji načeluje že od vsega početka agilni in poštvovalni predsednik Stergar.

Nova lista odbora je naslednja: Predsednik: Stergar Anton, Kamnik.

Podpredsednik: Blatnik Franc, Lukovica.

Člani uprave: Miloš Kramar, Drago Riedel, Joško Klemenčič ml., Ivan Kovačič, Franc Kimeswenger, vsi iz Kamnika, Anton Dimnik, Domžale, Miha Rihtar, Dob, Viktor Engelmann, Smarjno in Joško Kramar, Vodice.

Namestniki: Ferdinand Nerima, Ivan Bogataj, Franc Lenassi, vsi

iz Kamnika in Franc Prodnik, Kregarjevo.

Nadzorni odbor: Alojzij Pibernik, Laze, Franc Vrenjak, Vir-Mengeš, Etbin Jerman, Smarca, namestniki: Drago Cukjati, St. Gotard, Miha Lah, Vrhpolje. Ciril Žirovnik, Moste.

Častni odbor: Josip Klemenčič st., Kamnik, Miha Colnar, Trzin, Josip Adamič, Domžale.

Šolski odbor: Karol Albrecht, Ivan Petek, Artur Hvala, vsi iz Kamnika.

Sprememba pravil, tičoča se pomočniškega zbora, je bila soglasno sprejeta. Ker ni bilo samostojnih predlogov članstva, je pri slučajnostih povzel besedo zastopnik Zbornice za TOI g. zborn. svetn. M. Senica in v toplih besedah pozdravil današnjo skupščino, zagotovil Združenju vso podporo Zbornice in zlasti naglasil tudi obširno delo Zbornice, ki ga ona vrši v zatiranju šušmarstva in krošnjarstva ter prebral tozadevno zanimivo statistiko, koliko in katerih krošnjarskih dovolil je izdanih za posamezne okraje. Poročilo g. zb. svetnika so navzočni z odobravanjem vzeli na znanje, nakar se je oglasil k besedi še zastopnik Zveze trgovskih Združenj g. Čebin. Na

Zbor Združenja trgovcev za Ptuj-mesto

V soboto dne 26. marca je bila redna letna skupščina združenja trgovcev za mesto Ptuj.

Skupščino je otvoril poslevoedeči podpredsednik Ivan Snoj, ki je uvodoma pozdravil člane, delegate

Pomočniškega zbora z g. Levičnikom na čelu, posebno pa zborničnega svetnika Milkota Senčarja kot zastopnika zbornice za TOI in Zveze trgovskih združenj. Nato je podal svoje poročilo.

Poročilo predsednika Snoja

Preteklo poslovno leto je bilo delovanje uprave zelo živahno.

Gospodarsko stanje, ki se je v nekaterih predelih naše države zboljšalo, se ni zboljšalo pri nas. Slaba letina nekaterih agrarnih produktov, močan izpad vinskega pridelka, onemogočen izvoz sadja in večkratne poplave velikih travniških kompleksov, pri čemer je obolelo veliko goveje živine, so močno zadeli gospodarstvo naše okolice. Delni poviški cen agrarnim produktom in živini niso mogli nadoknaditi nastale škode. Zato se kupna moč prebivalstva ni dvignila.

Mesto Ptuj ima malo industrije. Ena največjih industrij mesta, čevljarstva industrija »Peloviac«, ki je zaposljevala precejšnje število delavstva, je pod silo razmer ustavila za vedno svoje obratovanje. Nadomestila ni pričakovati. Industrializacija mesta, ki bi poživila našo trgovino, je zaradi pomanjkanja vodovoda nemogoča. Da naše mesto ne zapade še večjemu gospodarskemu mrtvulu, je nujno potrebna napeljava vodovoda, ki bi tudi delno odpomogla brezposelnosti. Apeliramo na odločujoče faktorje, da prično in poskušajo rešiti to pereče vprašanje v korist vsega prebivalstva.

Nujna potreba je, da se letos zbog elementarnih nezgod davki znatno omilijo.

Težave, ki jih občuli naš trgovci, so v prevelikih raznovrstnih da-

javah, ki njegov zaslužek zelo zmanjšujejo. Raznih trošarin, taks, uvoznin itd. ni mogoče prevaliti na konsumenta, kakor se misli, ker bi se blago preveč podražilo in bi s tem trpel promet. Neohodno je potrebno, da se javne davke, ki so ravno v dravski banovini najvišje, znižajo na znosno mero.

V veliko škodo legalne trgovine je krošnjarstvo. Krošnjarji že dovažajo blago kar na avtomobilih. Poročilo omenja vse izdane ukrepe proti krošnjarjem ter zlasti intervencijo zbornice.

Dočim privilegirani denarni zavodi razpolagajo z ogromnimi denarnimi sredstvi, se vprašanje naših denarnih zavodov ne reši. Centralizacija denarja je našemu gospodarstvu v veliko škodo. Ne dajejo se zadostni krediti, ki bi bili poživili našo trgovino. Z vsem podarkom zahtevamo vrnitev pupilnega denarja naši mestni hranilnici.

Uprava je posvetila vso pozornost mestnemu proračunu in proračunu cestnega odbora ter predložila svoje predloge. Odločno smo protestirali proti zvišanju doklade v mestnem proračunu kakor tudi pri cestnem odboru, ter je bil naš protest deloma tudi uspešen.

Davčni odbor je v preteklem letu izvršil svoje naporno delo zelo zadovoljivo. Zahvaljuje se za požrtvovalno nesebično delo v davčnem odboru gospodom: Brenčiču, Lenartu in Senčarju.

Kakor sem že uvodoma navedel, je bilo preteklo poslovno leto zelo razgibano. Z naklonjenostjo zbornice za TOI smo dobili v Ptuj uradni dan, ki se opravlja enkrat na mesec, kar je v veliko korist vsemu poslovnemu svetu, ki gravitira na Ptuj.

Novi trgovinski zakon nam je prinesel vrsto sprememb, enako prinaša spremembe novela k obrtnemu zakonu. Navedenim spremembam je združenje posvečalo vso pažnjo in stavilo potrebne predloge.

Združenje se je udeležilo akcije po zboljšanju telefonskega omrežja s položitvijo kabla, telefonske in poštno-avtomobilske zveze s Slovenskimi goricami ter postavitve

Tajniško poročilo

navaja, da je bilo v preteklem letu prijavljenih 11, odjavljenih pa tudi 11 obratov, priključenih pa 5 obratov, tako da je šlo združenje ob koncu leta 1937 159 članov trgovcev, 171 pomočnikov in pomočnic, 52 vajencev in vajenk. Združenje je priredilo dne 30. septembra skupno z okoliškimi in ormoškimi združenjem konferenco, na kateri je poročal zvezni predsednik gospod Stane Vidmar o najvažnejših vprašanjih, ki se tičejo trgovstva, zlasti o vprašanjih veleblagovnic ter nabavljalnih in konsumnih zadrug. Proti sistemu prodiranja velekapitala v naši državi, katerega namen je s svojimi veleblagovnicami našo trgovino in obrt uničiti, so bile v svrhu protesta trgovine dne 29. oktobra popoldne 100% zaprte.

Hudo nas je zadela naredba o nedeljskem počitku. Uprava združenja je takoj ukrenila, da se je napotila deputacija z obširno spomenico k gospodu banu, da mu še

Plenarna seja Zbornice za TOI

bo v četrtek dne 7. aprila 1938. ob 9. uri zjutraj v sejni dvorani Zbornice

s tem dnevnim redom:

1. Naznanila predsednika.
2. Poslovno poročilo o delovanju zbornice.
3. Računski zaključek zbornice za leto 1937 in poročilo pregledovalcev zborničnih računov.
4. Izjava zbornice k načrtu izprememb in dopolnitev obrtnega zakona.
5. Poročilo finančnega odbora o predlogu obrtnega odredka glede razširitve avtonomije odsekov.
6. Predlog predsednika gostinskega odseka glede izpolnitve zborničnega predsedništva.
7. Predlogi odsekov in zborničnih svetnikov.

Ljubljana dne 29. marca 1938.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Predsednik: Ivan Jelačin s. r.

pogodbenih pošt na Polensaku in Hajdini po deputaciji v Beogradu pri poštne ministru. Po zatrditvi g. ministra bo ugodeno tem zahtevam, razen oni po položitvi kabla.

Solidaren nastop trgovstva Slovenije proti veleblagovnicam in tujemu kapitalu je pokazal visoko stanovsko zavednost. Le skupnemu nastopu se bodo posrečili uspehi. Ta pa bo mogoč, ako se trdno oklepamo svojih organizacij, katerim je na čelu Zveza trgovskih združenj dravske banovine, ki je včlanjena v Centralnem predstavništvu v Beogradu.

Važno je bilo dejstvo ustanovitve Konzorcija »Trgovskega lista«, našega edinega stanovskega glasila, ki je postavljen na soliden gnoten temelj, ter je naše združenje član konzorcija. Dolžnost nas vseh je, da list z vsemi močmi podpiramo. Za svoje članstvo je združenje naročeno na okrog sto izvodov.

V dneh 11. in 12. junija t. l. se bo vršil v Ljubljani vsedravnih trgovski kongres. Dolžnost nas vseh je, da se tega kongresa udeležimo v čim večjem številu.

Poudariti moram z vso odločnostjo, da nas pri naši kritiki ne vodijo nikakoli politični ali morebiti strankarski nagibi, temveč zgolj interesi našega gospodarstva in naše trgovine.

Predeu zaključim svoje poročilo, moram omeniti, da nam je šla zbornica za TOI, v kateri sodeluje naš agilni zbornični svetnik Milko Senčar, v vsakem oziru na roko ter smo našli pri njej vso podporo. Tudi naša Zveza trgovskih združenj, kateri predseduje neustrani Stane Vidmar, vrši v polni meri svoje poslanstvo.

Bodi jim izrečena topla zahvala.

osebno predoči škodo, ki jo trpi trgovstvo mesta Ptuj zaradi nedeljskega počitka.

Davčni predlog za leto 1936 je znašal din 2.319.100—, za leto 1937. pa din 2.864.800—, torej je za leto 1937 za din 345.700— višji nego za leto 1936. Davčni odbor je sicer predlog znižal na din 2 milijona 446.090—, vendar pa je ta odmera v primeri z ono v industrijskih krajih še vedno previsoka, kar so potrdile tudi številne pritožbe na reklamacijski odbor.

Konkurenčni boj se je poostil, da je zaslužek vedno manjši. Vsak trgovec bi se moral zavedati, da ne zadostuje, če krije samo režijo, zavedati se mora, da je treba misliti in gledati v bodočnost in skrbeti za primerno eksistenco, ko bo njegova delovna moč izčrpana.

Izšel je tudi novi zakon za nabavljalne in konsumne zadruge. Tudi z novim zakonom so tem zadrugam zagotovljeni gotovi stari privilegiji, ki jim dajejo možnost

XIX. REDNA LETNA SKUPŠČINA Združenja trgovcev za srez Novo mesto

bo v nedeljo dne 3. aprila 1938
ob pol 10. uri dopoldne v dvorani
mestne občine v Novem mestu.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega običnega zбора.
2. Poročilo načelstva (načelnika, tajnika, blagajnika).
3. Poročilo računskih preglednikov.
4. Odobritev računskega zaključka za preteklo poslovno leto.
5. Sklepanje o proračunu za leto 1938 in o kritju.
6. Sklepanje o event. predlogih.
7. Slučajnosti.

Ako bi sklicana skupščina ob napovedani uri ne bila sklepna, sme skupščina eno uro kasneje ob vsakem številu navzočih članov veljavno se posvetovati in sklepati o dnevnem redu.

Člani združenja so dolžni prisostvovati skupščini in se bo onim članom, ki se brez predhodne teletne opravičbe ne bi udeležili skupščine, naložila globa v smislu čl. 8., t. 2., pravil združenja. — Predloge je predložiti združenju najkasneje do 31. marca 1938.

Novo mesto 16. marca 1938.

Josip Turk, t. č. predsednik.

glede prodaje nečlanom. V tem zakonu so pa tudi določila, da se za druge radi kršitve prepovedi poslovanja z nečlani v vsakem konkretnem primeru kaznujejo. Dolžnost trgovcev je, da budno nadzirajo poslovanje zadrug in vsak konkreten primer naznanijo.

Pritožbe radi nelegalne trgovine z manufakturnim blagom so še vedno na dnevnem redu, čeprav je krošnjarjenje v mestu prepovedano. Dolžnost vsakega trgovca je, da vsak tak primer, ki ga opazi, takoj prijavi policiji, ker drugače te nadleže ni mogoče zatreti.

Učni uspeh Trgovske nadaljevalne šole je poprečno zelo dober.

Blagajniško poročilo je podal Hinko Kreft. Premeženje združenja je naraslo na din 50.313.—

V imenu nadzornega odbora poroča Alojz Brenčič, da je našlo nadzorstvo vse v popolnem redu, ter predlaga skupščini, da izreče upravi in blagajniku Kreftu priznanje z zahvalo in razrešnico.

Blagajnik Hinko Kreft prečita proračun za leto 1938, ki izkazuje na predvidenih dohodkih dinarjev 7.450.—, na predvidenih izdatkih pa din 35.000.—, torej primanjkljaj din 27.550.—, ki se mora kriti s članarino.

Pod točko samostojni predlogi predlaga uprava združenja obnove predloga, da je za bodoče prepovedano pod kaznijo vsem svojim članom vsako razdeljevanje reklamnih koledarjev kot novoletno darilo.

Pri slučajnostih se oglašajo k besedi zbornični svetnik Milko Senčar, ki se zahvali za pozdrav ter omeni, da je zbornica za TOI in svoji sedanji sestavi zelo borbena in vsaka kritika, ki jo zbornica iznese, je stvarna. Tudi stanovska organizacija Zveza trgovskih združenj je zelo borbena, za kar je dokaz, da so zopet vsa združenja včlanjena v Zvezi. Za čas vselej bo trgovski kongres v Ljubljani, katerega se bodo udeležili tudi tovariši Bolgari. Naša dolžnost je, da se kongresa udeležimo v čim večjem številu. Glede komunalnega gospodarstva omeni, da komasacija ni pravična, ker ne zadovoljuje mesta in tudi priključenih prebivalcev ne. Novo kopalnice ni potrebno, tem bolj pa je potreben vodovod. Dokler nima mesto Ptuj

Zaradi številnih poročil o občnih zbiorih združenj smo morali odložiti polno drugega gradiva. Prosimo c. bralce, da to upoštevajo.

vodovoda, tudi ni misliti na naselitev kake industrije. Vodovod je tudi iz zdravstvenih razlogov nujno potreben. Sestava cestnega odbora je tudi krivična, ker ima mesto v odboru samo predsednika, dočim ima Ormož 7 odbornikov. Ta nedostatek se mora na vsak način popraviti. Omenil je še

Zbor Združenja trgovcev v Radovljici

Na Jesenicah je bil dne 25. marca občni zbor trgovcev za radovljiški srez, katerega je vodil podpredsednik g. Savnik. Pozdravil je došlega zastopnika Zbornice za TOI in Zveze trg. združenj zbor. svet. Smerkolja, zastopnika jeseniške policije Živka ter zastopnika zveze za tujski promet g. Merlaka. Poročal je, da je odločil dne 14. septembra lani mesto predsednika združenja g. Fürsager, katerega predlaga za častnega člana v znak hvalečnosti za njegove zasluge, kar je bilo sprejeto. Kot podpredsednik je prevzel vodstvo uprave, tajniški posli pa so bili poverjeni g. Hočevarju z Bleda. Spominja se umrlega člana nadzorstvenega odbora g. Kunstlja iz Gorij, ki se je na Pokljuki ponesrečil. Poda besedo tajniku, da poroča o delovanju združenja v preteklem letu.

Tajnik Hočevar poroča, da je število združenja ob koncu leta 395 članov, trg. pomočnikov 25, pomočnic 66. Vajencev ima vpisanih 29, vajenk pa 40. Dopisov je združenje prejelo 739, rešilo in odposlalo pa 925. Uprava je imela 5 sej, eno širšo konferenco in nadzorstveno sejo. Opozarja, da bo letos vsedržavni trgovski kongres v Ljubljani, katerega se morajo vsi člani udeležiti.

Gospodarski položaj se v preteklem letu nikakor ni zboljšal, vsaj na ozemlju našega združenja ni bilo opaziti onega napredka, o katerem javnost toliko govori in piše. Ker smo dobili veliko Nemčijo za sosedo, upamo, da se nam posreči pridobiti nemške državljanke kot goste naših letovišč, da s tem poboljšamo slabo stanje trgovcev. Omenja, da je bilo delovanje v preteklem letu zelo živahno, ker je bilo izdanih mnogo naredb, zakonov in zakonskih načrtov, pri katerih je bilo treba sodelovati. Tako smo dobili novi zadržni zakon, ki trgovcem ni ugoden. Predlogi trgovcev niso bili upoštevani, akoravno je bil proti nekaterim določbam oster odpor. Vodili smo borbo radi veleblagovine in industrijskih prodajalnic, proti katerim smo nastopili s protestnim zborovanjem dne 3. oktobra na Jesenicah. Branili smo tudi interese naših članov pri anketi kr. banske uprave o odpiranju in zapiranju trgovin. Stavili smo predloge k načrtu zakona o nadzorstvu trgovin z živili, zahtevali pri obrtnem zakonu spremembe v zaščito trgovcev. Zbornica je predložila načrt zakona o pavšaliranju pridobnine za male trgovce, h kateremu je združenje podalo svoje predloge. Vsi ti zakoni so v pripravi in se bodo polagoma uveljavili. Krošnjarstvo se je v našem srezu neverjetno razširilo, in sicer v takem obsegu, da so trgovci že v nevarnosti za svojo existenco. Nastavili smo lastnega kontrolnega organa za preganjanje ter smo v teku pol leta prijavi oblasti 87 krošnjarjev. Upamo, da jih bo oblast kaznovala in da se jih bomo s tem ubranili.

G. Ambrožič iz Ljubnega opozarja, da se krošnjarji z manufakturno poslužujejo raznih trikov. Izposojajo si od strank denar in zastavljajo blago, po katerega nič več ne pridejo, stranki pa ostane manjvredno blago. Predlaga, da se sprejme zaradi krošnjarstva posebna resolucija na bansko upravo.

G. Čuček z Jesenic se pritožuje radi ponovno zvišanih sodnih taks

slabo stanje cest, visoke javne dajatve, plačevanje davkov, ki so še bili odpisani, ter govoril o pogodbenih poštah, telefonskem kablu, postavitvi vagonске tehtnice in še nekaterih drugih važnih zadevah. Zborovalci so z odobravanjem sprejeli izvajanja gospoda Senčarja. Na predlog predsednika je izre-

kel občni zbor narodnemu poslancu in generalnemu tajniku zbornice Ivanu Mohoriču in zborničnemu tajniku dr. Ivanu Plesu za njuno požrtvovalno zastopanje trgovskih koristi najtoplejšo zahvalo.

Nato je g. Snoj zaključil občni zbor.

čevar, da je potekla doba davčnih odbornikov g. Zoreta, Kovačiča, Savnika in Zupana ter jih je združenje zopet predlagalo za davčne odbornike, ker je gotovo, da bodo trgovce uspešno zastopali. V imenu združenja se jim zahvali za dosedanje uspešno delo in marljivo zastopanje.

Priznati se mora tudi zelo agilno delovanje Zveze trgovskih združenj v Ljubljani, katere se ob vsaki priliki poteguje za trgovce, in Zbornice za TOI, ki nam nudi vso pomoč in posredovanje, kadar kaj rabimo; zato moramo izreči obema našo zahvalo.

Ob koncu priporoča, da naj se člani naročajo na tedensko izdajo »Trgovskega lista«, kajti naše združenje ima premalo naročnikov na to važno stanovsko glasilo. Združenje ne more vsakega člana zaradi prevelikih stroškov obveščati posebej o važnih dogodkih, ki se tičejo trgovcev, v listu pa lahko čitajo vse, kar je zanje pomembno. Vabi za nakup deleža »Trgovskega lista«, ki se lahko v obrokih plačuje, da s tem podpremo naš list, ki je postal sedaj naša popolna last.

G. Savnik se zahvali za udeležbo in pozivlje člane, da se z vsem zupanjem obračajo do združenja v vseh trgovskih zadevah, ker jim bo združenje radevolje pomagalo, in zaključil občni zbor.

ter priporoča ustanovitev odseka, ki bi po svojem juristu zastopal trgovce pri sodiščih, ker so advokatski zastopniki trgovcem že predragi.

G. Kovačič z Jesenic toži, da so začele tudi velike tovarne ustanovljati svoje konsumne prodajalne, s katerimi bodo uničile trgovce, prosi trgovsko zbornico za posredovanje, da bi tovarne takih konsumov z ozirom na težko stanje trgovstva ne ustanovljale.

G. Jeglič iz Lesc prosi, naj združenje napravi prošnjo na kr. bansko upravo, da sresko načelstvo v Radovljici ne izda toliko dovoljenj za krošnjarjenje in da izda orožništvo ponovno nalog, da prime vsakega krošnjarja, ki ga zaloti v našem obmejnem okraju. V našem srezu je krošnjarjenje sploh

prepovedano in se je čuditi, da pustijo orožniki nemoteno prodajati blago od hiše do hiše.

Blagajniško poročilo je podal tajnik. Združenje je imelo dohodkov din 67.902'79 in din 62.885'80 izdatkov. Premeženje znaša dinarjev 134.641'—, Proračun izkazuje din 27.000'— prejemkov in dinarjev 35.600'— izdatkov. Primanjkljaj din 8600'— se bo kril iz premoženja. Članarina se bo pobirala v dosedanji višini. Proračun je bil soglasno sprejet.

Pri volitvah so bili izvoljeni stari člani uprave z malimi spremembami, na čelu g. Vinko Savnik iz Radovljice in kot podpredsednik g. Mihael Kovačič iz Jesenic.

K slučajnostim poroča tajnik Ho-

Zbor Združenja trgovcev v Slovenski Bistrici

Združenje trgovcev za sodni okraj Slovenska Bistrica je imelo svoj redni občni zbor na praznik Marijinega oznanjenja v Makolah ob 3 popoldne. Občni zbor je bil izredno dobro obiskan, saj je bilo od 98 članov navzočih na občnem zboru 60, torej skoraj dve tretjini. Glede udeležbe članstva na občnem zboru je doseglo Združenje v Slov. Bistrici prav gotovo prvo mesto.

Skupščino je otvoril predsednik Franjo Kac ter po uvodnih formalnostih izrekel svoje veselje nad veliko udeležbo članstva. Ta velika udeležba je tem bolj razveseljiva, ker je občni zbor tako dobro obiskan, čeprav se vrši v Makolah, ki

je prav na meji ozemlja združenja.

Zbornica za TOI in Zveza trg. združenj sta poslali brzojavki, v katerih opravičujeta svojo odsotnost ter želita občnemu zboru čim lepši uspeh. Obžaluje, da ni na občnem zboru tudi nobenega zastopnika oblasti. Kot največji davkoplachevalci bi pač smeli pričakovati večje upoštevanje.

Nato se je predsednik Kac spominjal umrlih članov Lovra Novaka, Ivana Skvarčev, Alojzija Šiferja, Engelberta Sicherla in Kosa Antona, ki so bili zvesti člani združenja. Z enominutnim molkom ter s trikratnim slava-klicem so zborovalci počastili njihov spomin.

Sledilo je

poročilo predsednika Kaca.

iz katerega navajamo:

O zboljšanju konjunktura, o kateri so tako mnogo pisali nekateri listi, nismo v Sloveniji in tudi v slovenjebistriškem okraju nič čutili, čeprav bi to želeli. Od vseh teh časopisnih poročil o zboljšanju nismo imeli nič drugega ko zvišane dajatve. Ne verujemo pa niti, da je v drugih krajih nastalo tako zboljšanje, kakor se poudarja. Pri nas pa so toča in vremenske neugode napravile tako veliko škodo, da so nekateri kraji čisto obubožali in ne moremo trgovci iz teh krajev pričakovati nobenih dohodkov, temveč bomo morali ljudem v teh krajih še dajati podpore. Od uradnikov in državnih nameščenecv pa tudi ne moremo trgovci pričakovati nobenih dohodkov, ker dobavlja vsem vse potrebščine Nabavljalna zadruga drž. nameščenecv v Mariboru. Moremo zato le konstatirati, da gre trgovina stalno navzdol.

V tako veliki stiski je še zlasti potrebno, da vsi trgovci pravilno napovedo svoje dohodke in zato poziva predsednik Kac, da vsi trgovci raztolmačijo njemu kot članu davčnega odbora ali g. Kapplu, ki je tudi član davčnega odbora, svojo napoved, da ne bodo previšoko obdačeni. V ta namen je tudi letos priredilo združenje dve davčni predavanji.

Nujno potrebno pa je tudi, da se čim bolj oklenemo svojega stanovskega glasila »Trgovskega lista«. Priporoča vsem, da ga redno čitajo, saj obravnava izključno trgov-

ske zadeve in prinaša za slehernega trgovca mnogo koristnega.

Socialno zavarovanje trgovstva je še nadalje ostalo samo na dnevnem redu. Moramo že dvomiti, če bo to nujno vprašanje sploh kdaj rešeno. Prav tako moramo že dvomiti, če bo kmalu pravilno rešeno vprašanje odpiranja in zapiranja trgovin. Moral bi se že enkrat napraviti red, da se ne bi v vsakem kraju trgovine odpirale in zapirale v drugem času. Koncem svojega z odobravanjem sprejetega govora je predsednik Kac apeliral na vse člane, da se vedno z zaupanjem obračajo na upravo združenja, ki jim bo mogla tudi s svojim skromnim aparatom vedno pomagati. Zlasti pa je apeliral na vse člane, da se v čim večjem številu udeležijo letošnjega vsedržavnega kongresa trgovstva v Ljubljani.

Sledilo je tajniško poročilo. Združenje šteje 98 članov, za 4 več ko lansko leto. Pomočnikov in pomočnic je v območju združenja 13, vajencev in vajenk pa 21. Pisarna združenja je zlasti imela mnogo posla z različnimi intervencijami zaradi krošnjarstva, nelegalnega trgovanja in davčnih zadev. Nepréstano je uprava opominjala oblasti, v kako težkem stanju je tukajšnji podeželski trgovec zaradi splošnih slabih gospodarskih razmer. Saj je bil velik del okraja od toče in ujn popolnoma ob letino.

Tajniško poročilo je naglašalo, da se trgovci še mnogo premalo poslužujejo združenja, ki vedno ra-

do pomaga vsakemu članu z navsili in priporočili.

Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da je imelo združenje 19.432 din dohodkov ter 14.150 din izdatkov ter je premoženje združenja naraslo za 5.281 na 26.244 dinarjev.

Tudi poročilo lesnega odseka je podal tajnik Korpnik. Odsek prav za prav ni nič delal in je imel vse leto eno samo sejo. Odbornik Kappel iz Zg. Polskave zato predlaga, da se izvoli nov predsednik. Obveljal je pa še predlog odbornika Kocjančiča, da skliče tajnik združenja sestanek vseh lesnih trgovcev in na tem sestanku naj se izvoli nov predsednik lesnega odseka. Ker ni odsek deloval, se je šušmarstvo v lesni trgovini silno razpaslo.

Tajnik Korpnik je nato prečital poročilo nadzornega odbora, ki predlaga razrešnico upravi. Skupščina je soglasno ta predlog odobrila.

Soglasno je sprejel občni zbor tudi novi proračun v višini 16.520 dinarjev. Med drugimi postavkami je določena tudi podpora 1000 din za lesni odsek, ki pa se bo izplačala le, če bo odsek v resnici delal. Za tujski promet je tudi določenih 1000 din, za zatiranje krošnjarstva pa novih 1000 din.

Naročnina na tedensko izdajo »Trgovskega lista« se bo pobirala hkrati z doklado, vendar pa s posebno označbo, da je to naročnina za »Trg. list«.

Na predlog odbornika Karla Sima se sklene, da se bo dovolila tudi za strokovno šolo v Poljčanah podpora, toda šole v l. 1939.

Tudi letos se novoletni koledarji ne bodo delili.

Sklene se, da se bo vsaka prijava šušmarstva in krošnjarstva honorirala po 25 din.

Na predsednikov poziv, da se čim več članov udeleži trgovskega kongresa v Ljubljani, se je takoj več članov prijavilo. Izda pa naj se še posebna okrožnica na člane, da se udeležijo kongresa. Udeležence kongresa bo uprava združenja povabila, da si ogledajo tudi Slov. Bistrico, saj je tu tovarna za med in baker in njih izdelke ter je ta tovarna edina te vrste v Jugoslaviji. Pa tudi zeleno Pohorje, izvrstna vinska kapljica z znamenitimi

Združenje trgovcev za srez

Logatec

ima

redno letno skupščino v nedeljo 8. aprila ob 13. uri v prostorih gostilne Kajtez v Starem trgu

s tem dnevnim redom:

1. Otvoritev in čitanje zapisnika zadnje skupščine.
2. Poročilo predsednika.
3. Poročilo tajnika.
4. Računski zaključek za leto 1937.
5. Poročilo nadzorstvenega odbora.
6. Proračun za leto 1938.
7. Samostojni predlogi.
8. Slučajnosti.

Če skupščina ob določenih uri ne bo sklepna, bo eno uro pozneje druga skupščina, ki veljavno sklepa o dnevnem redu ne glede na število prisotnih članov. (Člen 16. pravil.)

Samostojni predlogi se morajo vložiti pisмено upravi najkasneje 3 dni pred skupščino.

Udeležba je obvezna za člane sodnega okraja Lož.

Uprava.

znamkami »Schmitzberger« in »Rittersberger« bodo nagradile onega, ki obišče Slov. Bistrico.

Tudi naslednji občni zbor združenja bo izven Slov. Bistrice, ker so itak vse seje združenja v Slov. Bistrici. Kraj in datum skupščine določi uprava.

S ponovno zahvalo za dober obisk je zaključil predsednik Kac občni zbor.

Politične vesti

V češkoslovaškem parlamentu je bila v tork večer debata o manjšinskem vprašanju. Uvod k tej debati je tvorila izjava zastopnika Henleinove stranke, Nemške sudetske stranke, poslanca Kundta, kateri izjavi so sledile izjave zastopnikov drugih manjšin. Med debato je prišlo mestoma do zelo burnih prizorov in celo do majhnega pretepa med komunističnimi in nemškimi poslanci. Iz izjav zastopnikov manjšin objavljamo najvažnejše odstavke.

Poslanec Kundt je najprej v ponosnih besedah omenjal priključitev Avstrije k Nemčiji, ki je tudi zedinila vse nemške stranke Češkoslovaške. Samo znak državniške modrosti bi bilo, če bi tudi češke stranke novo nastalo stanje priznale ter sprejele tudi vse potrebne posledice. Zal pa še ni padla s češkoslovaške strani nobena takšna izjava. Dejstvo je danes, da je versajska pogodba padla in s tem se je treba sprijazniti. V strnjeni fronti bodo sudetski Nemci tudi vrgli sistem, ki je slonel na tej pogodbi in ki je pomenil zanje samo krivico. Vsak poskus, da bi se sedanja politika nadaljevala s pomočjo nemških socialnih demokratov (ki so še nadalje zastopani v češkoslovaški vladi), se mora nenati z neuspехom, ker je brezsmiseln. Ves svet priznava, da je edino nemška sudetska stranka danes legitimirana, da govori v imenu Nemcev na Češkoslovaškem. Dosedanja narodnostna politika ni prinesla deželi nobenega miru, državi je povzročala samo škodo, nam pa trpljenje. Če hočete, da ohranijo sudetski Nemci tudi samo iskro zaupanja do Vas, potem spoštujte vsaj svoje lastne zakone in razpišite volitve, ki bi se po zakonu morale itak že davno razpisati. Demokratična dolžnost je, da se v podkrepitve ljudske volje z ozirom na zadnje dogodke v nemškem taboru razpišejo državno-zborske volitve. Ne pozabite na svojo odgovornost pred lastnim narodom in na svojo odgovornost pred Evropo! Svoj govor je zaključil posl. Kundt rekoč, da je za njegovo izjavo vse nemško prebivalstvo Češkoslovaške.

V imenu madžarske manjšine je govoril dr. Szüllö, ki je govoril slovaško in madžarsko. Poudarjal je, da Madžari niso dobili svojih narodnostnih pravic in da zato zahtevajo avtonomijo Slovaške in Karpatske Rusije skupno s svojimi slovaškimi brati. (Med češkoslovaškimi poslanci je izzvala ta izjava o slovaških bratih ironičen smeh.) Zahtevajo avtonomijo na podlagi pittsburskega sporazuma. Vlada mora spoznati, da ne more imeti resničnega uspeha, dokler ne da vsem narodom v državi vse

pravice, ki jim gredo po božjih in človeških postavah.

Za poljsko narodno manjšino je govoril posl. Wolf, ki je naglašal, da se poljska manjšina že 17 let bori za svojo avtonomijo in da tudi vladni februarški sklepi iz leta 1937. niso dali poljski manjšini njenih pravic. Poslanec Wolfu je odgovarjal komunistični poljski poslanec Sliwka, ki je govoril v svojem rodnem dialektu v šlankovščini, ki je zelo podobna češčini. Odrekal je posl. Wolfu vsako pravico, da govori v imenu poljske manjšine, ker je ta za demokracijo in socializem. Med govorom poslanca Sliwke je prišlo do ostrih prerekanj med komunističnimi in nemško-madžarskimi poslanci.

Na koncu je govoril zastopnik Slovačkov dr. Tiso. Izjavil je, da sta češki in slovaški narod v takšnem položaju, da nobeden njih ne more doseči lastne države sam. Slovaški narod se je zato že med vojno pozitivno izrekel za Češkoslovaško ter se tudi danes izjavlja za češkoslovaško državo. Pri tem pa morajo opozoriti vlado na zadnje zunanje-politične dogodke ter na važnost rešitve slovaškega vprašanja za konsolidacijo države. Priznanje slovaške narodne individualnosti je zato neobhodno potrebno, ker imajo Slovaki pravico na lastno narodno življenje v državi. Boj Slovačkov za avtonomijo ni dejansko nič drugega kot boj za praktično uresničenje samoodloče-

vanja Slovačkov v Češkoslovaški. Kdor noče te pravice Slovačkov razumeti niti v sedanji zgodovinski uri, ta ne razume smisla češkoslovaške države. Armada sama ne zadostuje za obrambo države. Zato se bo slovaška ljudska stranka skupno z narodnimi manjšinami Slovaške borila za avtonomijo Slovaške.

V imenu čl. vladne koalicije je prebral slovaški poslanec Ursiny vladno deklaracijo kot odgovor na izjave opozicionalnih poslancev. Vladna deklaracija konstatira, da je dr. Hodža napovedal kodifikacijo vsega manjšinskega prava, a se opozicija tega vprašanja sploh ni dotaknila. Značilno je tudi to, da zahtevajo avtonomijo stranke, ki so sicer strogo centralistične. Češkoslovaška mora s ponosom pokazati na svoje 20letno delo, ker ni nikdar narodnih manjšin zatirala. Vse izjave strank narodnih manjšin so le izkoriščanje trenutne politične konjunkturo.

Češkoslovaški listi pišejo z ozirom na zahteve nemške sudetske stranke, da bodo dane narodnim manjšinam sicer vse pravice, ki jih morejo zahtevati, da pa je zahteva po pokrajinski avtonomiji narodnih manjšin v nasprotju z ustavo in zato nesprejemljiva.

Patriarh Miron je reorganiziral svojo vlado in v novi vladi ni več Tataresca in njegovih pristašev. V vlado pa so pritegnjeni tudi mlaj-

ši ljudje, zlasti zastopniki mladine kmetijske stranke. Nova vlada patriarha Mirona bo reorganizirala vso upravo Romunije in njen glavni namen je: konstruktivno delo. Kronske svet je bil ustanovljen v Romuniji in njegovi člani imajo položaj ministrov. Hkrati so bile razpuščene vse politične stranke. V kronske svet so: patriarh Miron, maršal Averescu, maršal Prezan, general Vaitoianu, vajda Voevod, Jorga, Mironescu, Angelescu, Tatarescu, Argetoianu in gen. Bali.

Zaradi odpora proti Blumovemu finančnemu zakonu je Blumova vlada zopet pred krizo. Pripravlja se vlada narodne koncentracije, ki jo zlasti zahtevajo tudi Angleži, da bi mogle vlade zapadnih demokracij nastopiti enako močno ko države z avtoritarnim režimom in da ne bi bile blefane stalno od politike izvršenih dejstev.

General Franco je prevzel glavno poveljstvo nad četami, ki prodirajo proti Kataloniji. Kakor se zatrjuje z nacionalistične strani je mesto Lerida že padlo ter je bil popolnoma zlomljen odpor republikanski čet. Na južnem aragonskem bojišču so čete gen. Franca oddaljene od morja samo 45 km.

400.000 mož je baje že zbrala Japonska ob mandžurski meji. Obmejni konflikti med Sovjetsko Rusijo in Mandžurijo so na dnevnem redu.

Od 2. do 11. aprila 1938

XV. SALON AVTOMOBILOV 29. SPECIALNI SEJEM:

- vino
- poljedelstvo
- poletje
- in dom
- kozmetika
- turizem

Na Telesnicah od 26. III. do 16. IV. v Jugoslaviji brezplačen povratek, v sosednih državah: 25 do 50% popusta na J. dramskih parobrodih višji razred za ceno nižjega.

je tajnik Zveze dr. Gornik. Zal pa so se člani udeležili tega predavanja v zelo majhnem številu. To nezanimanje celo za tako važna predavanja, ki se tičejo materialne koristi vsakega člana, je pač treba globoko obžalovati.

Na poziv Zbornice za TOI, da se izjavi glede pavšaliranja pridobnine za male trgovce, je združenje izjavilo, da je za to pavšalizacijo, vendar pa bi morala biti ta tako visoka, kakor je za obrtnike.

Zelo je škodovala trgovcem kmetijska zaščita. Kmet ne plačuje dolgov. Komaj pa se je lesna trgovina nekoliko dvignila, se je tudi dvignil promet v gostilnah, nihče pa se ni spomnil, da bi poravnal svoj dolg pri trgovcu. (Odobranje.)

Po predsednikovem poročilu je pozdravil skupščino v imenu Zbornice za TOI zbornični svetnik Ivan Rojnik. V daljšem govoru je omenjal vse najvažnejše stvari, ki se tičejo trgovca in trgovine. Posebno je poudarjal potrebo, da se nudi trgovskemu naraščaju več naobrazbe. V imenu zbornice izjavlja, da bo zbornica kakor dosedaj, tako tudi v bodoče, vedno podpirala združenje.

Za Zvezo trgovskih združenj je pozdravil občni zbor tajnik dr. Gornik. Podal je nazorno sliko o sedanjem gospodarskem stanju ter poročal o vseh najvažnejših vprašanjih, ki tlačijo trgovski stan. Na koncu svojega poročila je pozval vse člane združenja, da se v čim večjem številu udeležijo vsedravnega trgovskega kongresa v Ljubljani.

Tajniško poročilo je podal tajnik Voj. Vseh članov šteje združenje 399, v resnici pa je število trgovcev znatno nižje. Kajti v tem številu je tudi 12 prodajalk kave, ki prodajajo kavo na sejmih, 16 sejmarm, 10 mestnih tehnič, 4 zaloge piva, 5 članov pa je v trgovinski register vpisanih, ki niso več člani.

Vajencev in vajenk je bilo skupno 80, pomočnikov in pomočnic pa 82. Tajnik apelira na vse trgovce, da se natančno ravna po pravilih in da takoj javijo Zbornici za TOI vsako spremembo glede svojih nameršencev.

Tajnik opozarja vse člane, da mora imeti vsak trgovski pomočnik svojo poslovno knjižico, ki jo mora pri nastopu službe izročiti svojemu čefu.

Proračun

Računski zaključek za l. 1937. izkazuje 54.858 din izdatkov in 55.050 din dohodkov. Proračun je bil soglasno odobren. Nato je občni zbor sklenil, da se zviša inkorporacijska pristojbina za vse one, ki bi hoteli dobiti dovoljenje za trgovino po § 19. odst. 4. trgovinski obrt, za 100%.

Prihodnja skupščina združenja bo v Dravogradu.

Na vprašanje g. Cajnka glede priprav za izmenjavo pomožnega osebja s tujino, je pojasnil zvezni tajnik dr. Gornik, da ni upanja na uspeh te akcije, ker se doslej v Sloveniji javil niti en trgovec, ki bi bil pripravljen prevzeti tujega pomočnika v zamenjavo za domačega.

Predsednik Rozman je nato zaključil občni zbor.

Zbor Združenja trgovcev v Slovenjem Gradcu

V dvorani Sokolskega doma v Slovenjem Gradcu je bil dne 25. marca o poli 11. dop. občni zbor združenja trgovcev za okraja Slovenj Gradec in Dravograd. Občni zbor je otvoril predsednik Rozman, ki je pozdravil vse navzočne ter zlasti vse delegate, tako pred-

Predsednik Vinko Rozman

je nato podal svoje predsedniško poročilo.

Uvodoma svojega poročila je obžaloval, da ni udeležba na današnjem občnem zboru večja. Bolj se morajo zanimati člani za delo svojega združenja, kajti le v skupnem delu vsega trgovstva je moč trgovstva. Trgovcem bi morale biti kot vzor organizacije drugih stanov, zlasti delavcev, ki poživljajo sledo vsakemu pozivu svoje organizacije in ki zato tudi dosegajo uspehe.

Tem bolj pa je treba, da se oklenejo svojega združenja trgovci, ker samo s pomočjo združenja ter podpore Zveze in Zbornice je bilo to doseženo, kar se je doseglo. Gospodje kolegi! Vsi složno na skupno delo!

Nato je predsednik Rozman omenjal vse nove zakone in uredbe, ki so izšle v preteklem letu in ki so važne za trgovce. Tako zlasti uredbo o minimalnih mezdah, ki določa tudi minimalne mezde za vajence. Stališče trgovstva v tej zadevi je znano.

Predlagani načrt obveznega zavarovanja trgovcev za primer boleznij je moralo združenje po tehtnem preudarku odkloniti. Vsako centralistično urejeno zavarovanje trgovstvo odklanja.

Predlagana novela obrtnega za-

vsem zastopnika Zbornice zbor. svet. Rojnika ter zvezinega tajnika dr. Gornika ter se nato v lepih besedah spominjal umrlega bivšega predsednika združenja Kluna. Vsi zborovalci so se iskreno poklonili spominu pokojnega in agilnega predsednika Kluna.

kona je za trgovce posebno važna, ker dovoljuje rokodelcem, da smeje odpreti trgovino samo za sorodno stroko, t. j. klobučar torej trgovino s klobuki, krojač trgovino z oblekami itd. Sedanja praksa, da lahko dobi vsak obrtnik dovoljenje za trgovino, se bo torej nehala.

Zakon o gospodarskih zadrugah je pustil nabavljajalnim zadrugam vse privilegije in ni preprečil, da te ne bi smele prodajati svojega blaga tudi nečlanom. Konsumi bodo torej še naprej mogli konkurirati trgovcem, ki plačujejo vse davke. Vprašamo, kdo pa bo potem plačeval davke, ko jih vendar konsumi ne plačujejo!

Pritožbe proti nelegalni trgovini se kar nenehoma množe. Posebno je razvito šušmarstvo v lesni stroki. Ko je bila kriza, ni bilo šušmarjev v lesni stroki, komaj pa se je trg odprl, že poplavljajo šušmarji lesni trg. V Vuzenici in v Sv. Lovrencu na Pohorju sta nastali celo zadrugi za trgovino z lesom. Šušmarstvo se v lesni trgovini ne bi tako razvijalo, če ne bi dajali potuše šušmarjem nekateri lesni trgovci sami, ki rešujejo šušmarje s tem, da izjavljajo, da so kupovali ti za njih račun. Tako postopanje je treba kar najstrože obsoditi. Trgovci naj kupujejo les

naravnost od producentov in ne potrebujejo šušmarjev kot posrednikov.

Krošnjarstvo z manufakturnim blagom je sicer z znano naredbo trg. ministrstva prepovedano, kljub temu pa ni te nadloge konec. Predsednik Rozman je sam letos 10. januarja v Soštanju naletel kar na šest krošnjarjev z manufakturnim blagom, ki so prodajali neovirano svoje blago skozi celo leto. Poklical je orožniškega komandirja, ki pa je dejal, da imajo ti krošnjarji potrebno dovoljenje. To pa ni res, ker so imeli dovoljenje samo za galanterijsko blago. Vso zadevo je nato prijavil predsednik okrajnemu načelstvu, a mu še ni znano, kaj je to ukrenilo.

Glede delovnega časa v trgovinah je združenje mnenja, da morajo biti podeželske trgovine ob nodeljah na vsak način odprte ves dopoldan, ob delavnikih naj velja 10urni delavnik s poldrugournim odmorom opoldne.

Še vedno ne znajo nekateri trgovci delati svojih prijav za pridobnino. Znani so primeri, ko so nekateri navajali, da imajo 25% bruto zasluzka, drugi so navajali 20, tretji 15% kosmatega dohodka itd. S takšno različnostjo v napovedih se ubija vsako zaupanje v verodostojnost davčnih napovedi trgovcev. S takšnimi napačnimi napovedmi se škoduje vsemu trgovstvu. Predsednik Rozman je nato navedel več drastičnih primerov, kako nekateri sami povzročajo, da se jim odmeri višja davčna osnova.

Da se to zlo odpravi, je združenje priredilo davčna predavanja v Soštanju, Slovenjem Gradcu, Mariboru in Prevaljah. Predaval

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

„VRELEC SREČE“

AL. PLANINŠEK,

LJUBLJANA, Beethovnova ul. 14

vijudno vabi cenj. igralce, da si pravočasno že za I. razred v 36. kolu nabavijo srečke v moji glavni kolekturi.

Pišite takoj po srečko z dopisnico ali zglaste se osebno v moji kolekturi.

Jamčim za strogo solidno poslovanje, za hitro obvestilo in takojšnje izplačilo dobitkov.

Združenje pletilcev za dravsko banovino v Ljubljani

sporoča, da bo občni zbor združenja v nedeljo dne 3. aprila ob 9. uri dopoldne v pritlični dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10 s tem dnevnim redom:

1. Nagovor in poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Določbe prispevkov za leto 1938.
6. Proračun za leto 1938.
7. Samostojni predlogi.
8. Slučajnosti.

Ker je verjetno, da ob določeni uri ne bo navzočih zadosti članov, se bo sklopalo o predmetih dnevnega reda eno uro kasneje, tedaj ob 10. uri dopoldne.

Samostojni predlogi se morajo po čl. 387 obrtnega zakona predložiti upravi najkasneje tri dni pred občnim zborom.

V Ljubljani, dne 15. marca 1938.

Združenje pletilcev za dravsko banovino v Ljubljani.

Predsednik: Henrik Franzl. Tajnik: Karl Soss.

Uredba marke v avstrijskem poštnem prometu

Avstrijska pošta hranilnica je prešla 27. marca v vseh oddelkih na nemško valuto. S tem dnem se prevedejo vsi računi v marke (1 RM = 150 S). Z 28. III. se že posluje v markah tudi za nakazila, čeke, skupne sezname in izplačila, vendar bodo uradi do preklica še sprejemali stara nakazila in se tudi sprejema oboja valuta. Zato ne sme nihče spreminjati starih čekov. Avstrija ima torej dvojno valuto, kar velja tudi v nadrobni prometu, v trgovini in v gostinstvu. Za olajšanje preračunave so izšle priročne tablice.

Alkoholizem v Angliji

ne zaostaja menda niti za našim, čeprav se počasi manjša. Lani so popili 24.588.000 sodov piva v vrednosti 162,25 milijona funtov, kar je velika vsota. Za vse vrste pijač pa odpade na osebo izdelek nad 5 funtov letno. Statistika poskuša dognati vzroke pijančevanja. Do biček alkoholnih podjetij je znašal lani 28 in pol milijona funtov ter je bil največji od l. 1913. dalje. To pa je menda dokaz, da tudi konjunktura pomaga ljudem k dobri volji.

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske banovine z dne 30. marca objavlja: Pravilnik o banovinskem proračunu dravske banovine za l. 1938./39. — Pravilnik o proračunu izrednih izdatkov in dohodkov »Bednostnega sklada« dravske banovine za l. 1938./39. — Proračun »Bednostnega sklada« dravske banovine — Razglas o proračunu mestne občine mariborske za l. 1938./39. z naredbo, določbami o mestnih dokladah, pristojbinah in davščinah in pravilnikom o pobiranju takse na bivanje tujcev v mestni občini.

Dve tehtni zahtevi Maribora

Iz mariborskih gospodarskih krogov

Ze nekaj let se bori mariborsko gospodarstvo za razširitev že davno popolnoma izčrpanih telefonskih kablov. Ker se zadnja leta dodelitev telefonskih aparatov izvršuje le v onih redkih primerih, ako kdo telefon opusti, je naraslo število reflektantov na nove aparate že na blizu 200. Upoštevati je treba, da je dobil Maribor svojo telefonsko napravo, omejeno le na določeno število naročnikov, v predvojni dobi, ko je bil še malo pomembno mesto, nazvano predmestje Gradca, skoraj brez vsake industrije, brez tujkega prometa itd. Od takrat, zlasti po vojni pa se je Maribor razvil v važno industrijsko, turistično-izhodno območje, ki se je tudi po številu prebivalstva podvojilo. Da tako telefonsko omrežje ne more več ustrezati sodobnim gospodarskim potrebam je jasno vsakomur, ki pozna razvoj Maribora.

Razmotrivajoč finančno stran gornje zahteve je pripomniti, da so sedanji kabli že skrajno obrabljeni in se morajo venomer popravljati. Samo snežne poškodbe stanejo vsako leto 20 do 30.000 dinarjev, da o silnem telefonsko-prometnem zastoju ob takih prilikah ne govorimo. Potrebščine za obnovev in razširjenje te telefonske naprave za 200 naročnikov bi znašale največ pol milijona din, ki bi se krile na ta način: instalacijske pristojbine znašajo za vsak aparat okoli 900 din. Ker bi bilo 200 novih naročnikov v najkrajšem času izpolnjenih, bi dobil poštni erar že vrnjenih 180.000 din, povprečna letna najemina bi znašala — malo računano — 200.000 din, medkrajevni govori bi se povečali letno za najmanj 150.000 din. Iz tega sledi, da bi bila investicija v dveh do treh letih krita in bi potem donasala poštnemu erarju lepe dohodke, našemu gospodarstvu pa mnogo koristi v njegovem poslovanju.

Druga neizpodbitna potreba za Maribor in njegovo okolico bi bila ustanovitev podružnice Poštne hranilnice. Kakor je statistično dokazano, je imela koncem l. 1937. centrala Poštne hranilnice v Beogradu 7637 čekovnih računov, podružnice pa: Zagreb 7445, Ljubljana 6642, Sarajevo 2310 in Skoplje 1467. Finančni minister je z novim pravkar sprejetim proračunom dosegel pooblastilo, da more dovoliti potrebne kredite v breme dohodkov Poštne hranilnice, ki so znašali v preteklem letu čistih 61.464.000 din, za ustanovitev novih podružnic v Dubrovniku, Splitu, Sušaku in Podgorici. Čudimo se, da je g. finančni minister pri ustanovitvi podružnic pozabil ravno na Maribor, ki ima v prometu s Pošto hranilnico vendar čisto drug pomen, kot n. pr. Podgorica s 139 ali pa Sušak s 105 imetniki čekovnih računov. Maribor ima sam nad 600 čekovnih računov, z okolišnem bivše mariborske oblasti pa 2170, t. j. mnogo več kot Skoplje, kjer se že davno nahaja podružnica Poštne hranilnice. Da je naša zahteva tembolj utemeljena bi bilo omeniti, da je bilo v letu 1937. samo na mariborskih mestnih poštah okroglo 237.000 čekovnih in hranilnih vplačil, ki so znašala nad 371 milijonov din, izplačil pa 98.000 v iznosu 483 milijonov din.

Iz navedenih razlogov se vidi, da niso zahteve mariborskih gospodarstvenikov nikaka utopija temveč živa potreba važnega območnega mesta. Zato tudi ne smemo odnehati od navedenih vseskozi upravičenih zahtev zlasti še, ker ne pomenijo za državo nikakih novih bremen. Zato je tudi hvalevredno, da je Združenje trgovcev na svojem občnem zboru s svojimi resolucijami zopet poživilo zahtevo za izvršitev teh nujno potrebnih naprav, ki se ne smejo več izpustiti iz vida.

šče je razsodilo, da je ta zahteva tuje veleblagovnice v zakonu popolnoma neutemeljena. Mogli bi mirno dostaviti, da se nikjer na svetu ne bi upala tuja družba sploh vložiti takšno tožbo.

Edward Mandel House, dolgoletni politični svetovalec pok. ameriškega predsednika Wilsona, je umrl v starosti 80 let.

V senatu je imel Mussolini velik govor o vojaški sili Italije. Dejal je, da so meje Italije že po naravi z Alpami, ki so ena sama utrdba, dobro utrjene. Pri 44 milijonih prebivalcev more Italija mobilizirati 8 milijonov vojakov, če pa mobilizira še mlajše letnike, more postaviti 9 milijonov vojakov. Vsa ta vojska pa je tudi dobro opremljena in v 876 tovarnah dela 580.000 vojaško discipliniranih delavcev neprestano potrebno orožje. Italija pa je tudi močna pomorska sila in v gradnji je za četrt milijona ton novih vojniških ladij. Glede podmornic pa je Italija že danes prva sila na svetu. Italija ima v svojih zalogah dovolj nafte, da ta zadostuje za dolgo dobo. Pred štirimi leti se je začela reorganizacija italijanske letalstva, ki je dala sijajne rezultate. Po kakovosti so italijanska letala med prvimi na svetu, glede števila letal Italija tudi ne zaostaja za prvimi silami na svetu in 58.000 delavcev dopolnjuje dan za dnem italijansko letalsko silo. Italija ima danes skoraj 30.000 izvežanih pilotov, ki so vsak hip pripravljeni, da zasujejo nasprotnika z najbolj učinkovitimi in najbolj strašnimi bombami. Med narodi na svetu velja samo njih vojaški potencial in samo po tem se ravna tudi Italija.

Za pirhe lahko najugodnejše kupite v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani: nalivna peresa, pisemski papir, vizitke, vsakovrstne pisalne potrebščine, razglednice idr. Oglejte našo bogato izbiro papirnatih servijet.

Izšli so novi avstrijski predpisi glede količine deviz in denarja, ki jih smejo potniki vnašati v Avstrijo. Avstrijskega droblja smejo potniki v enem mesecu odnesti iz Avstrije za 20 šilingov, tujih plačilnih sredstev pa za 30 šilingov. Za potovanja v Nemčijo ni nobenih omejitev. Iz tujine pa smejo prinesiti potniki v Avstrijo domačih plačilnih sredstev za 45 šilingov ali 30 mark. V obmejnem prometu je dovoljen prenos denarja do zneska 10 šilingov.

Avstrijska legija se vrača iz Nemčije. Legija je vsa motorizirana ter ji pripravljajo na Dunaju navdušen sprejem.

Po nalogu ministra Göringa je bilo v Avstriji prepovedano vsako zviševanje cen. Vse cene se morajo postaviti na stanje, ki je veljalo do 18. marca.

Za potovanje v Avstrijo je še vedno potreben vizum, ki ga dajejo nemški konzulati.

Trgovci! Pripravljajte se za vsedržavni kongres trgovstva v Ljubljani!

Doma in po svetu

Za bana donavske banovine je imenovan Svetislav Rajič, dosedanjni namestnik bana.

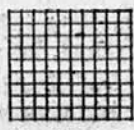
Monsignor Mihael Arko, župnik in dekan v Idriji, je umrl v visoki starosti 81 let. Pokojnik je bil zelo delaven na cerkvenem, kulturnem in političnem polju ter je bil dolgo vrsto let tudi kranjski deželni poslanec. Bil je velika osebnost, ki je užival povsod veliko spoštovanje in ugled. Bodi mu ohranjen svetel spomin!

V Tuzli je nenadoma umrl poveljnik sarajevske divizijske oblasti general Velizar Antić. Zadel ga je kap.

Direktor srednje tehnične šole v Ljubljani Josip Reisner je bil upokojen in razrešen svoje dolžnosti. Direktor Reisner ima polna službena leta. Direktor Reisner je bil vreden naslednik idejnega ustanovitelja srednje tehnične šole in njenega ravnatelja Subica ter se je pod njegovim vodstvom zavod

povečal, a tudi močno afirmiral njegov ugled v vsej javnosti. Trajnih in nevenljivih zaslug pa si je pridobil direktor Reisner zlasti s svojo »Fiziko«, ki je učna knjiga, kakor je zlepa nimajo niti veliki narodi. Danes, ko kakovost šolskih knjig vedno bolj šepa, je visoki

EFKO

F · KOS LJUBLJANA ŽIDOVSKA UL. 5

SVILENE SRAJCE ZA GOSPODE • DAMSKO PERILO IN SVILENE BLUZE • KOPALNE IN OBALNE OBLEKE

nivo Reisnerjeve knjige posebno viden. Prof. Reisner se je udeleževal tudi v političnem življenju ter je kot poslanec zlasti mnogo storil za uradništvo in brez njegovega velikega dela bi bil uradniški zakon še mnogo težji za uradnike, s tem pa tudi še bolj usoden za kvaliteto naše uprave. Direktor Reisner je kot mož velikega obzorja in finega okusa imel velik vpliv tudi v slovenski družbi ter si je znal kljub svojemu odkritemu in odločnemu nastopu za svoje prepričanje pridobiti ugled in spoštovanje tudi pri svojih političnih nasprotnikih. Iz vsega srca želimo direktorju Reisnerju, da bi v vsej sreči in uspešnosti preživel leta svojega skoraj prezgodnjega pokoja.

Na predlog prosvetnega ministra je bilo učiteljske v Kastvu ukinjeno.

Med jugoslovansko in bolgarsko vlado so se začela pogajanja o uvedbi redne zračne službe med Beogradom in Sofio.

Zagrebsko okrožno sodišče je odbilo tožbo »Ta-Tec« proti zagrebškemu županu, da ji mora ta zaradi zaprtja njene podružnice v Zagrebu plačati odškodnino. Sodi-

Oton Habsburški je odvezal avstrijske legitimiste vsake dolžnosti do sebe in jim naročil, da ustavijo vsako politično udejstvovanje ter da se posvetijo samo skrbi za svoje rodbine.

Nemška vlada je sklenila, da postavi bivšega kancelarja dr. Schuschnigga pred sodišče, ker da je kršil staro avstrijsko ustavo, porabil državni denar ter da je kriv justičnega umora nad justificiranim Planeto. Proces proti Schuschniggu bo najbrže v Leipzigu.

Šef davčne uprave v Metkoviću in več uradnikov je bilo aretiranih, ker je zmanjkalo v blagajni davčne uprave okoli četrt milijona dinarjev.

barva, plestra in kemično snai obleke, klobuke itd. Skrobli in svetlolika srajce, vrstnike in manšeta. Pers. suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Na torkov živinski sejem v Mariboru

so prignali 4 konje, 10 bikov, 91 volov, 239 krav in 14 telet, skupno 358 glav živine. Povprečne prodajne cene so bile: debeli voli 4'50—5'50 (za kg žive teže), pol-debeli voli 3'90—4'50, plemenski voli 4'75—6, biki za klanje 3'50 do 4'30, klavne krave debele 4 do 5, plemenske krave 4—5'10, krave za klobasarje 2'50—3'25, molzne krave 3'50—4'50, breje krave 3'75—4'25, mlada živina 4'40—5'50, teleta 5—7 din. Prodanih je bilo 216 glav živine.

Mesne cene: volovsko meso I. vrste 10—12, volovsko meso II. vrste 8—10, meso bikov, krav in telic 6—12, telečje meso I. vrste 10—14, telečje meso II. vrste 8 do 10, svinjsko meso sveže 10 do 14 din za kilogram.

Sejmi

3. aprila: v Tuhinju, Zabukovju pri Sevnici.

4. aprila: v Kostanjevici, Vinici, Zdenški vasi, Marenbergu, Novem mestu, Loškem potoku, St. Iju pri Velenju, Sevnici, Murski Soboti.

5. aprila: v Šmartnu pri Ljubiji, Stari cerkvi pri Kočevju, Ormožu, Ptuj, Ljutomeru, Dol. Lendavi.

6. aprila: v Ljubljani, Celju, Ptuj, Trbovljah.

7. aprila: v Zagorju, Mokronogu, Turnišču.

8. aprila: v Cerkljah, Slovenski Bistrici, Sp. Gorjah, Lembergu, St. Gotardu, Braslovcah, Ormožu, Mariboru.

9. aprila: v Žužemberku, Polškenu, Sv. Lenartu pri Laškem, Sv. Juriju pri Grosupljem, Celju, Brežicah, Trbovljah.

Štev. 3468/38.

Nabava

Državni rudnik Velenje razpisuje za Prometno upravo drž. rudnika Zabukovca na dan 20. aprila 1938. neposredno pismeno pogodbo za dobavo raznega orodja in materiala za kopalnico. Ostali pogoji pri podpisanem rudniku.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 24. marca 1938.

Radio Ljubljana

Sobota dne 2. aprila. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Plošče — 14.00: Napovedi — 17.00: Radijski orkester — 17.40: Strokovno šolstvo gradi temelje načrtnemu gospodarstvu II. pred. (inž. arh. Rado Kregar) — 18.00: Citraški trio »Vesna« — 18.40: Dvostranske pogodbe (Joško Rozman) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.30: Pisan glasheni večer s sodelovanjem Malenškovega tria, šramla »Škrjanček«, terceta Stritarjevih, kvarteta Fantje na vasi, Kmečkoga tria in radijskega orkestra — 22.00: Napoved, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja dne 3. aprila. 8.00: Flauta, igra Filip Bernard, vmes plošče — 9.00: Napovedi, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve — 9.45: Poštni govor (dr. Fr. Kimovec) — 10.00: Plošče — 11.00: Otroška ura: Gašperček — 11.30: Radijski orkester — 13.00: Napovedi — 13.20: Hajdrihove pesmi (Akademski pevski kvintet) — 16.00: Prenos iz Dravograda: Koncert omejenih mladinskih zborov — 17.00: Gozdarstvo (inž. Karol Tavčar) — 17.30: Nadaljevanje prenosa iz Dravograda — 18.00: Slovenske narodne ob spremljevanju Kmečkoga tria, poje gdč. Poldka Zupanova — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Slovenska ura: Klavirske točke izvaja prof. Marjan Lipovšek. — 20.30: Radijski orkester, vmes harmonika solo — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Plošče.

Ponedeljek 4. aprila. 12.00: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Napovedi — 13.20: Radijski orkester — 14.00: Napovedi — 18.00: Zdravniška ura (dr. Breclj) — 18.20: Plošče — 18.40: Slostvo ob letu 1848. (dr. Ivan Grafenauer) — 19.00: Napovedi, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Prenos iz Maribora: Koncert Glasbene Matice, dirigent Marjan Kozina — 22.00: Napovedi, poročila — 22.15: Radijski orkester.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konta, štrace,

journala, šolske zvezke, mape, odjemalne knji-

žice, risalne bloke itd.